

РЕШЕНИЕ

№ 7139

гр. София, 28.02.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 69 състав, в публично заседание на 19.02.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Милена Славейкова

при участието на секретаря Грета Грозданова и при участието на прокурора Надя Загорова, като разгледа дело номер **12449** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производство е по реда на чл.145-178 АПК, вр. с чл. 84, ал. 3 от ЗУБ.

Образувано е по жалба на Х. А. Д., ЛНЧ [ЕГН], [дата на раждане] в [населено място], област Д. А., С., гражданин на С., със съдебен адрес [населено място], пл. „М.“ №1, ет.7, чрез адв. М. В. П. от САК, срещу Решение № 12077 от 20.11.2024 г. на председателя на ДАБ при МС, с което му е отказано предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут, поради липса на предпоставките по чл.8 и чл. 9 и на основание чл. 75, ал.1, т. 2 и т. 4 от ЗУБ.

В жалбата са изложени доводи за незаконосъобразност на оспореното решение като постановено при липса на компетентност и на мотиви, съществени процесуални нарушения, неправилно приложение на закона и несъответствие с неговата цел. Поддържа се некомпетентност на издателя на решението, тъй като в изискванията, на които трябва да отговаря председателят на ДАБ към МС липсват изисквания за притежаване на „необходимите познания за специфичните нужди на непълнолетните“, с което административният орган не отговарял на изискванията на чл.25, параграф 3, буква „б“ на Директива 2011/95/ЕС. Жалбоподателят счита, че оспореното решение е следвало да бъде изготвено в двуезичен вариант - на български език и на езика, който владее детето. Поддържат се съществени процесуални нарушения поради неспазване на чл. 25, параграф 3, буква „б“ от Директива 2013/33/ЕС. Жалбоподателят твърди, че интервюиращият орган не е изпълнил задълженията си по чл. 74 от ЗУБ, тъй като не е взел предвид всички конкретни обстоятелства и основания, които са индивидуално приложими за непридружения

непълнолетен, и не е проверил относимата информация за държавата на произход, а интервюто не е проведено в присъствието на социален работник. Твърди се, че решаващият орган не е обсъдил обстоятелствата, които са от съществено значение за определяне на най-добрия интерес на детето Х. Д., поради което е направил необосновани изводи, че за непридружения непълнолетен чужденец не съществува риск за сигурността му на територията на С.. В тази връзка, посочените в решението данни относно страната на произход не били актуални, а общи и не засягали децата. Цитират се „Указания за С. - април 2024 година“ на АЕСОУ /„С. guidance-S.“ А. 2024, публично оповестени и достъпни на английски език на сайта на АЕСОУ /Агенция на Европейския съюз в областта на убежището/ - <https://euaa.europa.eu/>, страница 95-101, относно децата в С. - по отношение на насилието над деца, детския труд, липсата на достъп до образование, липсата на документи, могат да се квалифицират като преследване по смисъла на чл.9 от Квалификационната директива. Жалбоподателят поддържа, че и към настоящия момент обстановката в провинция Д. А. е нестабилна, поради което за детето Х. Д. съществува реален риск от тежки посегателства при евентуално връщане, което обосновава предоставяне на хуманитарен статут. Поддържат се основания за хуманитарен статут по други хуманитарни причини чл.9, ал.8 ЗУБ. Претендира се отмяна на решението.

Ответникът – председател на ДАБ при МС, чрез упълномощения процесуален представител юрк. Т. Г., оспорва жалбата. Претендира за отхвърляне на оспорването поради липса на основания по чл.8 и чл.9 от ЗУБ.

Представителят на СГП изразява становище за неоснователност на жалбата.

Административен съд София-град след като прецени събраните по делото доказателства, ведно с доводите, възраженията и изразените становища на страните, прие за установено следното:

Не е спорно по делото, че Х. А. Д. е подал молба рег. № 16155 от 18.09.2024 г. за предоставяне на международна закрила, когато са попълнени регистрационен лист и Евродак дактилоскопна карта. Личните му данни са установени въз основа на декларация по чл.30, ал.1, т.3 от ЗУБ.

На проведено на 01.11.2024 г. интервю, в присъствието на представител по чл.25, ал.2 от ЗПП, вр. чл.25, ал.1 и ал.3, т.2 и т.3 от ЗУБ, кандидатът заявил, че е напуснал С. нелегално преди по-малко от два месеца, през И. за Турция, където останал около 5 дни, колкото е пътят от С. до България. В деня, в който преминал границата, на 19.09.2024 г., се предал на българските власти. Като цел на пътуването декларира България, тъй като толкова заплатил на трафиканта – афганистанец (макар в заявление рег. № 16155 от 18.09.2024 г. да посочил, че не желае нищо от България, а ще пътува към С. – л.60). Решението на напускане на страната на произход било взето от родителите му, които се страхували да не бъде взет за войник. Родителите му живеели в С., област Д. А.. Нямали достатъчно пари, за да пътуват всички, а той напуснал заради казармата. От 4 години, в България, със статут, бил вуйчо му Х. Г. А., на 30 години. В С. учил до трети клас. Живял единствено в [населено място]. Селото било под контрола на Б. А.. Неговите сили дебнели кои са годни за казармата и ги взимали насила. Всеки месец ставали големи сблъсъци с кюрдите или с ДАЕШ. При последния такъв сблъсък имало пострадали и хората избягали от домовете си. Цялото му семейство – родители, братя и сестри, било в С.. Там работел като земеделец – водел овцете на паша. Веднъж кюрдите го спрели на барикада и му предложили да се присъедини към тях срещу заплата, в противен случай, щели да го вземат насила. При

този случай го пуснали, защото е непълнолетен, но му казали, че ако имат нужда от войници, ще го вземат насила. Много пъти е ставал пряк свидетел на военни действия – всеки път, когато военните самолети бомбандирали, децата тичали от любопитство да видят какво става. Лично спрямо него не е имало заплаха, нито е бил тормозен или отвличан. Всяка фракция, която идвала в селото, събирала всички младежи от 10 години нагоре, заплашвала ги малко, казвала им какви закони да спазват и после ги пускала. Показвала им снимки на тези, които не спазват законите – на обезглавени хора и таки ги плашели. Не е арестуван или осъждан. Посочва роднини и съседи, които са пострадали при военни действия. Баща му бил на страната на свободната армия, заради начина, по който командва А. и държанието му срещу жените. Заявил желание да остане в България и да започне работа.

Постановено е оспореното Решение № 12077 от 20.11.2024 г. на председателя на ДАБ при МС, с което на основание чл. 75, ал.1, т. 2 и т. 4 от ЗУБ на непридружения непълнолетен е отказано предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут, поради липса на предпоставките по чл.8 и чл. 9 от ЗУБ. В решението е прието, че за кандидата за закрила не са налице предпоставките за предоставяне на статут на бежанец по ЗУБ съгласно чл. 8, ал. 1 от ЗУБ, тъй като изложените от него мотиви не са правно релевантни за търсената закрила. Съобразено е, че кандидатът не изтъква никакви лични опасения от преследване в страната си на произход – С.. Посочено е, че в хода на административното производство и след проведено с кандидата интервю не са установени данни, указващи, че той е напуснал страната си поради преследване по причина на раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група, политическо мнение и/или убеждение. Търсецният закрила не твърди да е бил обект на репресии и изрично е заявил, че не е ставал жертва на насилие. Спрямо кандидата не е имало посегателства, които да се определят като действия на преследване по чл. 8, ал. 2-5 от ЗУБ. Дискриминационни и други неблагоприятни мерки, водещи до риск от преследване, също не са установени. Не се установявали и предпоставки за предоставяне на статут по чл. 8, ал. 9 от ЗУБ. Формиран е извод, че чуждият гражданин е взел решение да напусне страната си без видима причина, възползвайки се от факта, че в определен период от време на територията на страната му е съществувал вътрешен въоръжен конфликт, характеризиращ се с висока степен на безогледно насилие, намира се в неблагоприятно външно политическо отношение и изпитва трудности със спазването на човешките права. Административният орган не е кредитирал като недостоверно обстоятелството, че кюрдите са отправяли искане към молителя да стане част от тях, тъй като на кандидатът е заявил, че родното му село е под контрола на режима, а и не е посочил името на силите, които са поискали да стане част от тях, нито кога се е случило това. Наред с това отказът му не е имал неблагоприятни последствия за него или близките му.

Обсъдено е изразеното от кандидата нежелание да бъде мобилизиран, но то не е прието за достатъчно основание, че той би бил подложен на преследване. Евентуалният отказ от негова страна да воюва в С., също не бил достатъчно основание да се приеме, че за него са налице основания по чл. 8, ал. 1 от ЗУБ. С позоваване на Справка с вх. № МД-02-3/15.10.2024 г., изготвена от дирекция „Международна дейност“ към ДАБ при МС, с данни относно отношението на властите в С. спрямо млади мъже, неотслужили военна служба и завърнали се в родината, решаващият орган е посочил, че съгласно указ на президента № Законодателен указ 31/2020,

сирийските младежи могат да плащат такса за освобождаване от задължителната военна служба и да не бъдат призвани отново. Същевременно, мъжете във възрастта за военна служба (18-42 г.), които са пребивавали извън С., също могат да заплатят такса, за да бъдат освободени от военна служба, като такава възможност е налице и за лицата над 42 г. възраст, които не са отбили редовната военна служба. Лицата, решени да служат в неполева служба в армията, можело да платят освобождаваща такса в размер на 3 000 щатски долара. Необходимостта от резервисти била минимална, тъй като потребностите на армията на А. от войници е ниска, а режимът също така разчитал на свързани милиции, които били по-ефективни и поевтини. Според последни доклади укриващите се от военна служба лица са задържани основно на контролно-пропускателни пунктове, където се проверяват документите им за самоличност и военни книжки или при кандидатстване за служба в държавни институции. Формиран е извод, че за чуждия гражданин е налице възможността да бъде освободен от военна служба.

В допълнение, в решението е посочено, че сирийският гражданин изрично е заявял, че той не е бил издирван от лица и организации, и не е получавал призовки или повиквателни по повод евентуална негова служба, нито от страна на редовните сирийски власти, нито от страна на кюрдските сили, т.е. не се откривали данни, че спрямо него са били предприети каквито и да било неблагоприятни целенасочени действия от страна на държавни или недържавни органи по повод негова мобилизация.

С позоваване на Наръчник по процедури и критерии за определяне на статут на бежанец, издаден от Службата на ВКБООН през 1992 г., в глава V, § 167-168, където е дадено тълкувателно определение за дезертьори и лица, които се отклоняват от военна служба, органът е посочил, че дезертирането се счита за криминално престъпление, но не се счита за преследване. От друга страна, в хода на производството, лицето не било доказало, че изпълнението на военната служба за него би означавало участие във военни действия, противоречащи на неговите действителни политически, религиозни или морални убеждения или на валидни съображения на съвестта. Хипотетичните твърдения на молителя, че може да бъде мобилизиран не били достатъчни да се направи извод, че същият се нуждае от международна закрила, тъй като вероятността да бъде мобилизиран, не обосновава автоматично наличието на реална заплаха от преследване.

По-нататък в решението, административният орган е изложил мотиви, че спрямо кандидата не са налице предпоставки за предоставяне на хуманитарен статут по чл. 9, ал. 1, т. 1 и т. 2 от ЗУБ, доколкото той не е напуснал страната си на произход поради реална опасност от тежки посегателства, като смъртно наказание или екзекуция, не е бил заплашен от унизително отнасяне или наказание, нито са налице данни, че в бъдеще ще бъде изложен на реален риск от въпросните посегателства при евентуално връщане в С..

Обсъдени са разширенията, дадени в Решение на Съда на Европейските общности от 17 февруари 2009 г. по дело С-465/07 във връзка с приложението на нормата на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ, а именно поради заплахи, присъщи на обща ситуация на "въоръжен вътрешен или международен конфликт".

След извършен анализ на информацията за обстановката в С., изложена в Справка с вх. № МД-02-41/05.11.2024 г. и Справка с вх. № ЦУ-1841 от 23.08.2024 г., изготвени от дирекция „Международна дейност“ към ДАБ при МС относно актуалното

положение в С. и конкретно обл. Д. А. - районът, в който е живял кандидатът за международна закрила, органът не е установил разширенията, дадени в решение на Съда на Европейските общности (С.) от 17 февруари 2009 г. по дело № С-465/07 и решение на Съда на Европейския съюз (СЕС) от 30 януари 2014 г. по дело № С-285/12 по тълкуването на чл. 15, б. „в“ от Директива 2011/95/ЕС, преценени във връзка с приложението на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ.

Посочено е в решението, че сирийското правителство (режимът на Б. А.) контролира над 60% от общата територия на страната, включително центъра, средиземноморското крайбрежие и южната част. Освен това всички големи градски зони, включително най-големите градове Д., Х., Х. и Х., са разположени в контролираната от правителството зона. Контролът се осъществява с помощта на различни вътрешни сили за сигурност, а свързаното с конфликт насилие е спорадично, но съществува риск за сигурността поради произволни арести, насилствени изчезвания и действащи безнаказано въоръжени и престъпни групи. От 2020 г. насам международното внимание до голяма степен се измества от С., като конфликтът се смята за такъв, който се намира в състояние на застой. Въпреки че има малко опити за промяна на статуквото, фронтните линии остават относително стабилни и никоя от враждуващите страни не започва нова продължителна офанзива за превземане на територия.

Според публикация от март 2024 г. Службата на ООН за координация по хуманитарните въпроси (У.) изчислява населението на провинция Д. ал Зор на 1 200 181 души (данните са от юли 2023 г.), включително 166 041 вътрешно-разселени лица. Населението на провинцията е съставено почти изцяло от араби-сунити, а демографската ѝ структура е описвана като силно племенна (базирана на племенни традиции).

В заключение, административният орган е приел, че от съдържащата се актуална информация в Справка с вх. № МД-02-41/05.11.2024 г. и Справка с вх. № ЦУ-1841 от 23.08.2024 г. към настоящия момент не са налице данни за наличието на вътрешен или международен въоръжен конфликт на цялата територия на С., по смисъла заложен в международното право, при който безогледното насилие в страната достига до такова високо ниво, че съществуват сериозни и потвърдени основания да се смята, че молителят поради самият факт на пребиваване, е изложен на реална опасност да претърпи тежки и лични заплахи. Въпреки оценяването на положението в някои части на страната като несигурно и напрегнато, не следвало насилието във всички части на държавата да се определя като безогледно. Формиран е извод, че самото присъствие на цивилно лице в района на обл. Д. А. не би било достатъчно за установяване на реален риск от тежки посегателства по смисъла на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ. Липсвали данни в обл. Д. А. да е налице безразборно насилие, което да достига високо ниво и съответно да се изисква по-ниско ниво на отделни елементи, за да се констатират съществени основания, въз основа на които да се смята, че цивилно лице, върнато на територията на страната си произход, ще бъде изложено на реална опасност от тежки посегателства, изразяващи се в тежки заплахи срещу живота или личността му по смисъла на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ, респ. чл. 15, б. "в" от Директива 2011/95/ЕС.

Обсъдени са възможностите за вътрешно разселване съгласно чл. 9, ал. 5 от ЗУБ, при което е прието, че за Х. А. Д. такава територия се явява област Д. А., където е заявил, че към момента пребивават майка му, някои от братята и сестрите му. В допълнение

от информацията в справката ставало ясно, че през 2023 г. ВКБООН и неговите партньори управляват 117 обществени центъра, свързани със 115 мобилни звена. Тези съоръжения се поддържали от мрежа от 2551 доброволци, произхождащи от различни възрастови групи и с разнообразен социален произход. Чрез партньорските си неправителствени организации В. комисариат за бежанците на ООН (ВКБООН) предоставя правни услуги на вътрешно разселени лица, завърнали се бежанци и приемни общности, както и на търсеци закрила лица и бежанци. Правната помощ се предоставя в 14 области предимно чрез мобилни екипи, правни центрове, както и други подкрепяни от ВКБООН центрове, а ВКБООН в координация със своите партньори, изпълняващи програма за правна помощ, създава шест правни центъра разположени в Д., Х., Д. ал Зор и Х..

По-нататък в решението е обсъдено последното и най-актуално Ръководство за С. от 2024 г., изготвено от Агенцията на Европейския съюз в областта на убежището, публикувано на 15.04.2024 г., съдържащо информация относно сирийските граждани, завръщащи се в държавата си по произход.

Формирано е заключение, че в конкретния случай няма добре обосновани опасения от преследване и индивидуализиране на заплахата за живота на Х. А. Д., за да са налице предпоставките за предоставяне на хуманитарен статут. Безогледното насилие в С. следвало да е изключително, каквото от съдържащата се информация в горесцитираните и приложени по административната преписка справки, такова не се установявало. Спрямо чуждия гражданин не са установени сериозни и потвърдени основания да се счита, че единствено на основание присъствието си на територията на С. и конкретно в населеното място, в което е роден и живял в обл. Д. А., той би бил изправен пред реален риск да стане обект на заплахата, релевантна за предоставяне на хуманитарен статут. От изложената от чужденеца бежанска история не се установявало да е бил преследван или да има бъдещ риск от преследване от страна на държавата. Не са констатирани негативни последици спрямо него, поради единствения факт на напускане на С. - доброволно и по собствена воля. Във връзка с актуалната обстановка в държавата по произход на сирийския гражданин, подробно изложена по-горе и предвид постоянното пребиваване на членовете на семейството му в област Д. А. може разумно да се очаква, че търсецията международна закрила ще се установи на територията на държавата си по произход.

Посочено е общо в решението, че за молителя липсват предпоставки за предоставяне на статут по чл. 8, ал. 9 и чл. 9, ал. 6 от ЗУБ, тъй като не е заявил член на семейството му да има предоставена международна закрила в Република България.

В решението е обсъден най-добрият интерес на детето съгласно чл. 6а от ЗУБ, вр. § 1, т. 5 от Допълнителните разпоредби на ЗЗДет, към които препраща § 1, т. 11 от ДР на ЗУБ. За гарантиране, осигуряване и съблюдаване на най-добрия интерес на детето в производството по международна закрила бил определен социален работник.

Решаващият орган е обсъдил Глава V, параграфи 52-79 и параграфи 80 и 81 от Общ коментар № 14 (2013) на Комитета по правата на детето върху Конвенцията на ООН за правата на детето относно най-добрия интерес на детето, публикуван през месец ноември 2014 г. от Детския фонд на ООН (У.).

Приел е, че според приложения по преписката документ, изготвен от Агенция за социално подпомагане, отдел „Закрила на детето“ при Дирекция „Социално подпомагане“ - К. село, основните права на чужденеца не са нарушени, не съществуват преки и непосредствени рискове за физическото, психическото, нравственото, интелектуалното и социалното развитие на детето. Липсата на непосредствен риск за непридружения непълнолетен чужденец е установено и посредством изготвен от социален експерт от ДАБ-МС формуляр за извършване на първоначална бърза оценка.

Въз основа на изложеното и съблюдавайки принципа за висшия интерес на детето, заложен в Конвенцията на ООН за правата на детето, в решението е прието, че за непридружения непълнолетен чужд гражданин не съществува риск за сигурността му на територията на С.. Връщайки се в страната си на произход, той няма да бъде лишен от неговата идентичност и ще може да поддържа взаимоотношения с най-близките си роднини, които по думите му продължават да живеят в родното му [населено място] в област Д. А..

Обсъдено е приложението на чл.9, ал.8 от ЗУБ, но е прието, че в случая не са налице и тези предпоставки за предоставяне на хуманитарен статут, тъй като те следвало да са от такова естество, че да разкриват реална опасност от посегателство върху личността на чужденеца, който кандидатства за получаването на статут, които в настоящия случай по отношение търсеция международна закрила не се установявали.

Административен Съд С. – град, I отделение, 69 състав, след преценка на събраните по делото доказателства по отделно и в съвкупност и съобразявайки доводите на страните, приема от правна страна следното:

По допустимостта на жалбата: Оспореното решение е връчено на на 26.11.2024 г. Жалбата е подадена чрез административния орган на 06.12.2024 г. - в срока по чл.84, ал.3 от ЗУБ, от надлежна страна по смисъла на чл.147, ал.1 АПК и срещу подлежащ на оспорване акт съгласно чл.84, ал.3 ЗУБ, поради което е процесуално допустима.

Разгледана по същество, жалбата е частично основателна.

При служебната проверка по чл.168 АПК съдът намира, че оспореният акт е издаден от компетентен административен орган по чл.75, ал.1, вр. чл.48, ал.1, т.1 ЗУБ и в установената форма, с излагане на фактически и правни основания за издаването му. Несъгласието на жалбоподателя с тях не обосновава липса на мотиви по смисъла на чл.146, т.2 от АПК. Липсва законово изискване за претендираното от жалбоподателя изготвяне на акта в двуезичен вариант - на български език и на езика, който владее детето. По силата на чл.14, ал.1 от АПК административните производства се провеждат на български език, като на лицето, което не го владее, е назначен преводач съгласно чл.14, ал.2 от АПК.

Доводите на жалбоподателя за „липса на компетентност“ не са съобразени с разяснението, дадено в Тълкувателно решение № 2 от 14.05.1991 г. по гр. д. № 2/1991 г., ОСГК на ВС, според което компетентен е орган, оправомощен за това в пределите на неговата компетентност. В широк смисъл на думата към компетентността се причислят две категории изисквания: за административната подведомственост при издаването на акта (административният орган да не навлиза в предмета на дейност на други

органи - съдилищата, например) и за административната компетентност (разпределението на правомощията по издаване на административните актове вътре в сферата на административната подведомственост). С други думи, компетентността се схваща като израз на нуждата от специализация. След като в случая, председателят на ДАБ разполага с компетентност да издава решения за предоставяне на международна закрила съобразно с разпоредбата на чл.48, ал.1, т.1 от ЗУБ, то той е компетентен орган, разполагащ с експертна специализация в тази сфера. Както в тази част обосновано е отбелязал решаващият орган, правата на непридружения непълнолетен са охранени в хода на административното производство чрез назначаване на служебен защитник по чл.25 от ЗПП и изготвяне на социален доклад от Агенция за социално подпомагане, отдел „Закрила на детето“ при Дирекция „Социално подпомагане“ - К. село.

С Решение № 2317 от 26.09.2024 г. на председателя на НБПП, на основание чл.25, ал.2 от ЗУПП, вр. чл.23, ал.2, чл.25, ал.1 и ал.3 от ЗУБ на непълнолетния кандидат е назначен служебен защитник – адвокат М. В. П., която да го представлява и защитава неговия най-добър интерес в хода на административното производство. Служебният защитник е присъствал на проведеното интервю, заявил е, че няма въпроси към кандидата, който не е пожелал възпроизвеждане на съдържанието на протокола. Жалбоподателят неоснователно поддържа нарушение на чл.25, пар.3, б. „а“ от Директива 2013/32/ЕС, според който държавите-членки гарантират, че личното интервю по молбата за международна закрила на непридружавания непълнолетен по членове 14—17 и член 34 се провежда от лице, което има необходимите познания за специфичните нужди на непълнолетните. Социален експерт при ДАБ-МС е изготвил Формуляр рег. № 16155 от 18.09.2024 г. за бърза оценка на риска в случая на непридружения непълнолетен кандидат, с което е осигурена неговата първоначална социална експертиза. Националната разпоредба на чл.15, ал.4 от ЗЗДет предвижда на неговото изслушване и консултиране задължително да присъства социален работник от дирекция "Социално подпомагане" по настоящия адрес на детето, а при необходимост - и друг подходящ специалист. Безспорно, в конкретния случай, при провеждане на интервюто на 01.11.2024 г. не е присъствал социален работник, но съдът приема, че това не е съществено процесуално нарушение като самостоятелно основание за отмяна по смисъла на чл.146, т.3 от АПК – такова, което съществено е ограничило неговите права или ако не беше допуснато, органът би постановил решение в противен смисъл. Интервюто на кандидата е проведено в присъствието на неговия защитник по ЗПП и без възражения от тяхната страна за начина на провеждането му. Както правилно е отбелязано в протокола за проведеното интервю, правата на лицето надлежно са охранени чрез предоставяне на Доклад изх.№ СГ/Д-С-КС/1102-001 от 14.11.2024 г. на Агенция за социално подпомагане, според който основните права на непълнолетния непридружен не са нарушени и към момента не съществуват преки и непосредствени рискове за неговото физическо, психическо, нравствено, интелектуално и социално развитие. Изложеното определя спора като материалноправен относно наличие на основания за предоставяне на международна закрила по чл.8 и чл.9 ЗУБ въз основа на елементите от

личната бежанска история на кандидата, обсъдени съобразно актуалната ситуация в страната му на произход.

Съдът приема, че административният орган е изследвал всички основания за преследване по причините, посочени в чл.8, ал.1 ЗУБ – основателни опасения от преследване по причини на раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група, във връзка с легалното определение за преследване по чл.8, ал.4 ЗУБ - нарушаване на основните права на човека или съвкупност от действия, които водят до нарушаване на основните права на човека, достатъчно тежки по своето естество или повторемост, както и липсата на конкретни действия на лично преследване по примерното изброяване на чл.8, ал.5 ЗУБ. Въз основа на посоченото от молителя в интервюто правилно и обосновано решаващият орган е приел, че по отношение на него не се установяват основателни опасения от преследване по причините, посочени в чл.8, ал.1 ЗУБ, не са извършени конкретни, лични действия на преследване по смисъла на чл.8, ал.4 ЗУБ и на неизчерпателното изброяване по чл.8, ал.5 ЗУБ.

Безспорно, кандидатът за закрила отговаря на определението по пар.1, т.4 от ДР на ЗУБ за непридружено, непълнолетно лице. В това си качество същият попада и в определението по пар.1, т.17 от ДР на ЗУБ, според което "лица от уязвима група" са малолетните или непълнолетните, непридружените малолетни и непълнолетни, хората с увреждания, възрастните хора, бременните жени, самотните родители с ненавършили пълнолетие деца, жертвите на трафик на хора, лицата с тежки здравословни проблеми, лицата с психични разстройства и лицата, които са понесли изтезание, изнасилване или други тежки форми на психическо, физическо или сексуално насилие. В това си качество обаче, същият не попада в определението за „определена социална група“ по смисъла на пар.1, т.5 от ДР на ЗУБ, вр. чл.10, пар.1, б. „г“ от Директива 2011/95/ЕС.

По изложените съображения административният орган правилно е приел, че по отношение на кандидата не се установяват основателни опасения от преследване по причините, посочени в чл.8, ал.1 ЗУБ, както и, че същият не е навел твърдения, че е бил подложен на реална опасност от тежки посегателства като смъртно наказание или екзекуция, нито е бил принуден да напусне страната си на произход поради реална опасност от изтезание, нечовешко или унижително отнасяне, или наказание, по смисъла на чл.9, ал.1, т.1 и т.2 от ЗУБ.

За да отрече приложението на чл.9, ал.1, т.3 от ЗУБ и въз основа на информация в Справки вх. № ЦУ-1841 от 23.08.2024 г. и вх. № МД-02-41 от 05.11.2024 г. на Дирекция „Международна дейност“ на ДАБ при МС, административният орган е приел, че по отношение на кандидата не се установяват разширенията, дадени в Решение на С. от 17 февруари 2009 г. по дело С-465/07, тъй като общата ситуация в С. не можело да се определи като "въоръжен вътрешен или международен конфликт". Съдът приема, че в тази му част, по приложението на чл.9, ал.1 ,т.3 от ЗУБ, решението е материалноправно незаконосъобразно, тъй като в нарушение на чл.75, ал.2 от ЗУБ не са преценени всички относими факти, свързани с личната бежанска история на кандидата и с държавата му на произход.

С разпореждане за насрочване от 19.12.2024 г. и на основание чл.155 от ГПК съдът е указал на страните, че относно държавата на произход на кандидата ще ползва общоизвестни източници. Такъв източник с актуална официална информация относно обстановката в провинция Д. ал Зор, се съдържа в изготвени от АЕСОУ (Агенция на ЕС в областта на убежището) Насоки за С. (с. 132-135), публикувани на линк: <https://euaa.europa.eu/publications/eocountry-gindance-svria-april-2024>.

Насоките на АЕСОУ съдържат следната информация: „Провинция Д. ал Зор (изписвана и като Д. ез Зор) се намира в Източна С. и има международна граница с И. на изток и вътрешни граници с Х. на юг, с Р. на запад и с Х. на север. Река Е. минава през провинцията, разделяйки я на две части, известни като Ал Шамия (западна) и Ал Д. (източна).

От началото на конфликта в С. провинция Д. ал Зор става свидетел на антиправителствени протести, а арабските племена показват разделение в своята принадлежност - някои фракции се присъединяват към ръководените от курдите Сирийски демократични сили (SDF), други към силите на официалното правителство, а останалите се заклеват във вярност на организацията "Ислямска държава" (ИД). До края на 2017 г. официалният режим и неговите съюзници превземат повечето от районите на запад от река Е. от ИД, а SDF и водената от САЩ коалиция превземат последния държан от ИД териториален анклав от източната страна на реката през март 2019 година.

Понастоящем провинция Д. ал Зор е разделена приблизително на две зони на контрол. Западната част, обхващаща главно районите на запад от река Е., се контролира от официалното правителство на С. и неговите ирански и руски съюзници и в тази зона са разположени големите градове Д. ал Зор, М. и Б..

Източната част на провинцията - повечето от районите на изток от река Е. - се контролира от ръководените от курдите Сирийски демократични сили (SDF), въпреки че подкрепяни от режима на А. и И. милиции контролират няколко града и в тази част.

Кюрдските сили са разположени на изток от Е., включително по бреговете на реките Е. и Х. и в северния ъгъл на провинцията, близо до границите на Р. и Х.. Кюрдските части са подкрепяни от силите на водената от САЩ коалиция срещу "Ислямска държава" (ИД), която коалиция управлява няколко обекта източно от Е..

Организацията "Ислямска държава" (ИД) все още присъства и остава активна през първата половина на 2023 г., като присъствие на нейни клетки е картографирано в пустинните райони на запад от Е.. Съобщава се, че групировката използва тази област като оперативна база за възстановяване на клетки, обучение на бойци и извършване на атаки в целия регион. От началото на 2023 г. ИД увеличава своите атаки и принудителни дейности в градския пояс на провинцията, а нарастване на активността на клетките ѝ е докладвано и в контролираните от SDF северни провинциални райони на провинция Д. ал Зор.

Ситуацията със сигурността в провинция Д. ал Зор е описвана като "нестабилна" с продължаващи съобщения за целенасочени убийства, извършвани с огнестрелни оръжия и самоделни взривни устройства.

През август 2023 г. избухват сблъсъци между SDF и арабски племенни бойци, членове на военния съвет на Д. ал Зор, които водят до няколко убити бойци и цивилни лица. Сблъсъци между протестиращи и членове на SDF имат за последица две цивилни жертви, когато силите за сигурност откриват огън, за да разпръснат демонстрантите. Сблъсъците продължават през септември 2023 г. в източната част на Д. ал Зор, когато племенните сили атакуват позиции на SDF, което води до *жертви и разселване*. Въпреки че SDF възстановяват контрола над своята територия в Д. ал Зор, има съобщения, според които атаките на арабски племенни групи срещу техни позиции продължават и през октомври 2023 г., което води до *жертви сред бойци и цивилни*. Спорадични атаки от племенни групи срещу SDF са докладвани и през ноември 2023 година.

Организацията "Ислямска държава" (ИД) извършва редовни атаки в провинцията, продължавайки с асиметрични атаки през референтния период (1 август 2022 - 28 юли 2023 г.), насочени срещу силите на официалното правителство, членове на SDF и цивилни лица. Освен това атаките на ИД все повече се насочват и срещу IRGC и подкрепяните от И. милиции.

В началото на 2023 г. ИД измества фокуса си върху контролираните от режима на А. райони към военни цели по-близо до Е.. В началото на август 2023 г. радикалната групировка поема отговорност за нападение срещу автобус, превозващ войници от сирийската армия близо до иракската граница, южно от [населено място] ал Зор, което води до най-малко 33 смъртни случая. Инцидентите, насочени срещу цивилни лица, включват атаки срещу събирачи на трюфели в пустинята в западните региони на Д. ал Зор и срещу изпълнители и бизнесмени в петролната индустрия. Освен това ИД атакува няколко валутни обменни бюра в градовете Зар и Гурба, след като собствениците им отказват да платят ислямския "закат" (данък) на групата. При атака, приписвана на ИД през ноември 2023 г., загиват най-малко 34-ма войници на официалната армия и членове на NDF в пустинната зона на Р., разположена между провинциите Р., Х. и Д. ал Зор.

Правителствените войски и свързани/съюзнически сили започват няколко операции срещу клетки на ИД в западните и източните провинциални райони на Д. ал Зор. Силите на SDF/САЩ също провеждат няколко операции срещу групировката, довели до арести/убийства на лидери на ИД, включително в района на К. (западна провинциална част на Д. ал Зор).

През периода 1 август 2022 - 28 юли 2023 г. в провинция Д. ал Зор е имало 1089 инцидента със сигурността, регистрирани от А., от които 588 са "битки", 246 са "насилие с експлозиви/дистанционно насилие", а 255 инцидента са определени като "насилие срещу цивилни".

В периода 1 август - 30 ноември 2023 г. в Д. ал Зор са регистрирани 742 инцидента със сигурността, което представлява средно 42,9 инцидента със сигурността на седмица. Инциденти със сигурността са регистрирани във всички окръзи през референтния период, като значително най-високият брой е документиран в едноименния окръг Д. ал Зор.

Д. ал Зор регистрира втория най-голям брой цивилни жертви от всички сирийски провинции. През периода август 2022 г. - юли 2023 г. Сирийската мрежа за човешки права (S. N. for H. R., SNHR) регистрира 167 смъртни

случая на цивилни в провинция Д. ал Зор, докато през периода август - ноември 2023 г. същата организация документира 70 смъртни случая на цивилни лица. Съобразно данните за населението от май 2022 г., това представлява двадесет и две цивилни жертви на 100 000 жители за целия референтен период.

Към май 2022 г. на територията на провинция Д. ал Зор е имало 153 814 вътрешно разселени лица. Според Службата на ООН за координация по хуманитарните въпроси (У.) между януари и декември 2022 г. приблизително 1 000 души са разселени от Д. ал Зор, други 1 000 в рамките на провинцията, а приблизително 1 000 души са разселени от други провинции в Д. ал Зор. През първите пет месеца на 2023 г. има приблизително 22 движения на вътрешно разселени лица извън Д. ал Зор, а през същия период не е документирано никакво разселване към или в рамките на провинцията.

По отношение на връщанията на вътрешно разселени лица, У. регистрира през 2022 г. приблизително 7 000 връщания на вътрешно разселени лица в Д. ал Зор. През същия период не са регистрирани спонтанни връщания на вътрешно разселени лица от Д. ал Зор в други провинции. През първите пет месеца на 2023 г. са регистрирани връщания на 83 вътрешно разселени лица в Д. ал Зор и 11 връщания на лица от Д. ал Зор в други провинции.

Провинция Д. ал Зор претърпява значителни разрушения по време на годините на конфликта, както в градските, така и в провинциалните райони, като около 75% от инфраструктурата на [населено място] ал Зор е повредена или унищожена. Около 40% от канализационната мрежа на града също е повредена, а са нанесени и значителни разрушения на жилищни имоти.

Д. ал Зор се счита за една от най-засегнатите провинции на С. по отношение на наличие на взривни боеприпаси. Районите, контролирани в миналото от групировката "Ислямска държава" (ИД) показват най-високи нива на взривни устройства, тъй като отстъпващите бойци на ИД оставят големи количества импровизирани противопехотни мини и други импровизирани взривни устройства. През първото тримесечие на 2023 г. са докладвани 127 смъртни случая вследствие на взривни боеприпаси в Д. ал Зор, което е повече отколкото във всяка друга сирийска провинция.

Разглеждайки показателите (в цитираните Насоки на АЕСУ – бел. моя) е направено заключение, че *в провинция Д. ал Зор безогледното насилие достига толкова високо ниво, че има сериозни основания да се смята, че цивилно лице, върнато в провинцията, би било, единствено поради своето присъствие на нейна територия, изправено пред реален риск да бъде изложено на сериозна заплаха, посочена в член 15, буква в) от Директива 2011/95/ЕС*.

Визираната справка е изготвена в съответствие с „Методологията на Агенцията на Европейския съюз в областта на убежището (бивша Европейска служба за подкрепа в областта на убежището) за изготвяне на информация за страните на произход“ (2023 г.) и е съставена изцяло на базата на внимателен преглед на публично достъпни външни източници на информация, като всички използвани източници и уебсайта, на който са публикувани, са посочени в бележка под линия на съответното място в документа.

Въз основа на изложената официална информация относно област Д.

А., С., съдът приема за оборена информацията, съдържаща се в цитираната от ответника Справка с вх. № МД-02-41 от 05.11.2024 г. на Дирекция „Международна дейност“ на ДАБ при МС, тъй като данните в нея не съответстват на изготвените от АЕСОУ (Агенция на ЕС в областта на убежището) Насоки за С. (с. 132-135), публикувани на линк:<https://euaa.europa.eu/publications/eocountry-gindance-svria-april-2024>.

Релевантна информация относно държавата на произход на кандидата по смисъла на чл.4, пар.3, б. „а“ от Директива 2011/95/ЕС се открива в следните официални източници:

1. Информация от HRW – H. R. W. (Автор) в Световен доклад 2025 – С. от **16 януари 2025 г.**, според която: „Правителството на Б. ал-А. беше свалено на 8 декември 2024 г. от коалиция от въоръжени опозиционни групи, отбелязвайки края на над 50-годишното управление на партията БААС в С.. Докато опозиционните групи завзеха градове, те освободиха затворници в сирийски затвори и центрове за задържане, а местни и международни журналисти посетиха бивши места за задържане и места на масови гробове и други зверства, предоставяйки нова възможност за поемане на отговорност.

Недържавни въоръжени групировки в С., включително H.'et T. al-S. (HTS) и фракции на Сирийската национална армия (SNA), които започнаха офанзивата на 27 ноември, която свали сирийското правителство след 12-дневна офанзива, бяха също отговорни за нарушения на човешките права и военни престъпления.

През 2024 г. сирийците претърпяха малтретиране и трудности поради продължаващия конфликт, влошените икономически условия и общата несигурност. *Русия и И. продължиха да предоставят военна и финансова подкрепа на сирийското правителство до неговото падане, докато С. щати подкрепят ръководените от курдите Сирийски демократични сили (SDF) в североизточна С., а Турция подкрепя Сирийската национална армия (SNA). И. извърши въздушни удари над С. през 2024 г., а след 8 декември започна удари, които унищожиха сирийската военна инфраструктура в цялата страна и разшириха военната си окупация на сирийска територия по южния склон на планината Х..*

Въпреки че условията в С. **остават неподходящи за безопасно и достойно връщане на сирийски бежанци**, живеещи в чужбина, страните, приемащи бежанци, **Турция и Л. депортираха бързо хиляди сирийци обратно в С., а разказът за връщането на сирийски бежанци се засили в европейските страни, много от които спряха обработката на сирийски молби за убежище след 8 декември.**

С. С.:

На 27 ноември ислямистката въоръжена групировка H.'at T. al-S. (HTS), заедно с фракции на подкрепяната от Турция Сирийска национална армия (SNA), започнаха нова офанзива в С. от базата си в провинция И., като свалиха сирийското правителство на 8 декември след 12-дневна военна кампания.

През последните години северозападна С. е дом на повече от 4,1 милиона души, поне половината от които са били разселени поне веднъж от началото на конфликта. Преди падането на правителството на А. през декември хората в тези райони бяха ефективно в капан, нямаша ресурси за преместване, не

можеха да потърсят убежище в Турция и се страхуваха от отмъщение или преследване на правителството, ако се опитат да се преместят в държани от правителството райони.

В И. и западно А. незаконните атаки от сирийски и руски военни сили *продължиха през 2024 г. и до падането на правителството на А., убивайки цивилни и нанасяйки щети на критична гражданска инфраструктура.* През февруари, предизвикани от съобщения за изтезания от страна на HTS, избухнаха големи протести в И. с искане за освобождаване на задържаните, управление и социално-икономически реформи и отстраняване на лидера на HTS А. М. ал-Д. (известен също като А. ал-Ш.). Септемврийският доклад на COI документира незаконното лишаване от свобода, изтезания и малтретиране, екзекуции и смърт при задържане от HTS.

Окупирана от Турция С. С.:

В окупираните от Турция територии в С. С. фракциите на SNA и Военната полиция, сила, създадена от базираното в Турция Временно сирийско правителство (S.) за ограничаване на злоупотребите, *подложиха десетки хора на произволни арести, насилствени изчезвания, изтезания и малтретиране, сексуално насилие и несправедливи военни процеси, всички безнаказано.* Фракциите на SNA продължиха да нарушават правата на жилища, земя и собственост на цивилни, включително чрез насилствено изземване на домове, земи и предприятия. А стотици хиляди сирийци, които напуснаха домовете си по време и *след последователните военни операции на Турция в региона, останаха разселени и лишени от собственост.* През 2024 г. SNA подписа план за действие с ООН за предотвратяване на набирането на деца.

След падането на правителството на А. през декември, SNA с подкрепата на Турция започна военна кампания срещу водените от курдите Сирийски демократични сили (SDF) в С. С., прогонвайки SDF от райони на провинция А., включително М., и по това време на писане, заплашваха да завземат допълнителна територия. Боевете накараха над 100 000 души, предимно курди, да избягат на североизток, където се сблъскаха с тежки хуманитарни условия.

Североизточна С.:

През 2024 г., според септемврийския доклад на COI, Сирийските демократични сили (SDF) продължават да задържат политически активисти. *SDF и свързаните с тях групи продължиха да набират деца за военни цели, въпреки ангажиментите за прекратяване на тази практика.* Вълненията в източната провинция Д. ал Зор се засилиха, като SDF провеждаха акции за сигурност, които доведоха до цивилни жертви. *Турските въздушни удари бяха насочени срещу цивилни съоръжения в северозападната част, излагайки на риск поминъка и прекъсвайки общностите от електричество, медицински грижи и други основни услуги.*

Регионалните сили за сигурност на SDF и А. продължиха произволно да задържат приблизително 44 000 заподозрени от І. (Ислямска държава) и членове на техните семейства от С. и близо 60 други страни в унижителни условия в лагерите Ал-Х. и Р.. Автономната администрация на С. и Източна С. (А.), гражданското крило на SDF, прие закон през юли, позволяващ повторно

разглеждане на затворници, осъдени преди това по твърде широки закони за борба с тероризма в неправилни процеси.

Окупираните от И. Г. възвишения:

През 2024 г. И. продължи да нарушава закона за окупация в сирийските Г. възвишения, които той окупира от 1967 г., блокирайки връщането на десетки хиляди сирийци, които по това време са напуснали домовете си в други части на С.. Израелският план от 2021 г. да удвои населението на заселниците в сирийските Г. възвишения до 2027 г. е в ход. Според заместник-върховния комисар на ООН за правата на човека през март това разширяване, съчетано с одобрени търговски дейности за експлоатация на природни ресурси, заплашва допълнително да ограничи достъпа на сирийското население до земя и вода.

На 27 юли, на фона на регионалното напрежение, породено от войната на И. срещу Газа, ракетна атака срещу футболно игрище в [населено място], най-голямата от четирите останали общности на сирийски друз в Г. възвишения, уби 12 души, предимно деца. И. твърди, че Х. е отговорна, но Х. отрече да е извършила атаката. През декември 2024 г. израелските сили превзеха допълнителна територия по южния склон на планината Х. с обявената цел да създадат „буферна зона“. Израелските сили нанесоха множество удари срещу сирийско военно оборудване и инфраструктура.

Икономическа криза и пречки пред хуманитарната помощ:

През 2024 г. над 90 процента от сирийците са живели под прага на бедността. Приблизително 12,9 милиона души - повече от половината от населението - се борят за достъп до достатъчно качествена храна, а най-малко 16,7 милиона сирийци се нуждаят от хуманитарна помощ, което отбелязва девет процента увеличение спрямо предходната година. И все пак хуманитарното финансиране за С. падна до най-ниските си нива през последните години.

Повече от 12 години война унищожил цивилната инфраструктура и услуги в С., засягайки сериозно достъпа до подслон, здравеопазване, електричество, образование, обществен транспорт, вода и канализация. Хората в цялата страна бяха изправени пред трудности поради сериозния недостиг на гориво и растящите цени на храните. Ситуацията се изостри в контролираните от правителството райони от държавните съкращения на социалното осигуряване, често предприемани по произволен начин.

Преди да се разпадне през декември, сирийското правителство продължи да налага строги ограничения върху доставката на хуманитарна помощ в контролираните от правителството райони на С. и на други места в страната и да отклонява помощта, за да накаже бивши опозиционни райони. Липсата на достатъчно предпазни мерки в практиките за възлагане на обществени поръчки от агенциите на ООН, предоставящи помощ в С., доведе до сериозен риск от финансиране на злоупотребяващи субекти.

Комплексните и широкообхватни санкции, наложени от С. щати, О. кралство, Европейския съюз и други на сирийското правителство, длъжностни лица и свързани лица, възпрепятстваха принципното и безпристрастно предоставяне на хуманитарна помощ на общности в нужда и възстановяването на критична инфраструктура, като здравни и санитарни съоръжения.

Бежанци и вътрешно разселени лица:

Разселването остава една от най-страшните и продължителни последици от войната. От началото на въоръжения конфликт през 2011 г. 12,3 милиона са били принудени да напуснат страната, според Службата на ООН за координация на хуманитарните въпроси (ОСНА), като 6,7 милиона в момента са вътрешно разселени в цялата страна.

След падането на правителството на А. през декември 2024 г. много европейски държави обявиха, че спират обработването на сирийски молби за убежище. На фона на антибежански настроения, **Т., която е домакин на близо 3,3 милиона сирийски бежанци, депортира или притисна по друг начин хиляди да напуснат страната в С. С. през 2024 г., включително в Тел А., отдалечен район, окупиран от Турция, където цари беззаконие и хуманитарни условията са ужасни.**

Сирийски бежанци, опитващи се да стигнат до Европа от Л., са били прихванати и експулсирани обратно от ливанските и кипърските власти, като много от тях са върнати насила в С. от ливанската армия. Л. е домакин на над 1,5 милиона сирийски бежанци. Иракските власти в Б. и Е. също така произволно задържаха и депортираха сирийци в Д. и в части от Североизточна С. под контрола на ръководените от курдите сили.

Права на жените и момичетата: Конфликтът в С. изостри неравенството между половете, излагайки жените и момичетата на нарастващо насилие, разселване и дискриминационни закони, ограничаващи правата им. Много жени, глави на домакинства, се борят да регистрират ражданията на децата си, повишавайки риска от липса на гражданство и ограничавайки достъпа до образование и здравеопазване.

Международни усилия за отчетност: Въпреки заповедта на МС от 2023 г. за спиране на спонсорираните от държавата изтезания, правителството на А. не показва никакви признаци за спиране на злоупотребите си или за търсене на отговорност от някого през 2024 г. Бившето правителство не успя да уведоми семействата за смъртта на задържани, да предостави важна информация за обстоятелствата и причините за смърт, разкриване на гробни места или връщане на останки, като някои семейства разбират години след факта.

2. Статия за ситуацията със сигурността след падането на президента А. и опасностите за потенциалните завръщащи се в С. от **14 януари 2025** с автор TNH – Т. Н. Н. (бивш IRIN N.) със заглавие: „С. все още не е в безопасност: бежанците се нуждаят от защита. Политиките трябва да дават приоритет на безопасността, доброволността и устойчивостта преди всичко“.

Според статията: „Улиците на С. избухнаха в празнуване на 8 декември 2024 г. Знамена се вдигнаха, гласове пееха и колективна надежда изпълни въздуха. За първи път от повече от 50 години управлението на семейство А. приключи и след 13 години революция сирийците най-накрая можеха да мечтаят за свобода.

Но преждевременното обявяване на С. за „безопасна“ – както много европейски държави вече направиха – пренебрегва текущите рискове и **оказва натиск върху бежанците да се върнат принудително, нарушавайки принципа на забрана за връщане.** Да, диктаторът си отиде, но остатъците от хаос остават и множество въоръжени групи все още са активни на място.

Нещо повече, регионалните и глобалните сили се състезават да контролират какво ще се случи след това, което допринася за нестабилността.

Като сирийски бежанец краят на режима на А. беше дълбоко личен. Това беше кулминацията на години на саможертва и устойчивост – победа, изкована чрез болка и непоколебимо предизвикателство. Изображенията на ликуване бяха свидетелство за нашата борба и напомняне, че надеждата, дори и в най-мрачните времена, може да надделее.

И все пак, наред с радостта, не можех да не изпитам чувство на безпокойство. С., макар и свободна, наистина ли е безопасна за своите хора – особено за тези като мен, които избягаха от война и преследване? Въпреки, че имах късмета да получа канадско гражданство и чувство за сигурност в новия си дом, тревогата ми е още по-голяма за онези, които все още се ориентират в процеса на получаване на бежански статут или кандидатстват за убежище, след като са преживели невъобразими борби за достигане на безопасност. Ако аз, като човек с гражданство, се чувствам разтревожен от ситуацията, мога само да си представя страха и несигурността, пред които са изправени онези, които все още не са намерили постоянен дом.

Тъй като страни като О. кралство, А., Франция, Гърция и Германия бързат да обявят С. за „безопасна“ страна и обявяват планове за спиране на обработката на молби за убежище за сирийци, знаците не са добри. Всеки, който търси международна закрила, трябва да получи индивидуална оценка на молбата си за убежище по същество и в съответствие с процесуалните гаранции. Общите забрани за нови молби за убежище от С. пренебрегват сложните реалности на място и рискуват да нарушат международните задължения съгласно Конвенцията за бежанците. Вълнението от освобождението не трябва да ни заслепява за крехкото и несигурно състояние, в което С. остава днес.

Все още е несигурно. Все още е опасно. Настоящият пейзаж на С. е помрачен от присъствието на множество въоръжени фракции, борещи се за контрол. *Н. Т. al-S. (HTS) доминира на северозапад, докато Южните бунтовнически сили, известни като силите D., държат власт на юг. На североизток, наричан от курдите P., Сирийските демократични сили поддържат власт.*

Тези групи – заедно с по-малките милиции и останките от силите на бившия режим – представляват значителни рискове за цивилните. Докато активните боеве са намалели в някои райони, локализираните сблъсъци и насилие продължават. Около 1,1 милиона души бяха принудени да напуснат домовете си поради ескалацията на боевете през ноември и началото на декември, а над 600 000 остават разселени.

Конвенцията за бежанците съдържа клауза за прекратяване, за да се определи кога бежанците вече не могат да се нуждаят от международна закрила, когато обстоятелствата, които са ги накарали да бъдат бежанец, „престанат да съществуват“. Насоките на Агенцията на ООН за бежанците (ВКБООН) предвиждат, че обстоятелствата трябва да бъдат основни и трайни. В тази нестабилна среда как може някоя държава уверено да обяви С. за безопасна?

Комисарят на Съвета на Европа по правата на човека наскоро предупреди

срещу прибързаното връщане на бежанци, като подчерта, че държавите трябва да избягват да правят общо предположение, че С. вече е в безопасност и вместо това да вземат „внимателни решения, основани на доказателства“. Популистката реторика засенчва смислени дискусии с нереалистични призови за масово завръщане, които поддържат вредни, дехуманизиращи стереотипи за бежанците.

За много сирийци перспективата да се върнат у дома предизвиква смесица от радост и безпокойство. Копнежът да видиш познати улици и да се свържеш отново с любимите хора е смекчен от суровата реалност на продължаващата нестабилност и несигурност.

Освен това обстоятелствата на всеки бежанец са индивидуални. За някои завръщането у дома може да е възможно в бъдеще; за други си остава далечна мечта. Има и такива, които могат да изберат да не се върнат. Семейства, които са изградили отново живота си в чужбина – изпращайки децата си на училище и допринасяйки за новите си общности – са изправени пред труден избор, когато са изправени пред политики, насочени към принудителното им завръщане.

Да вземем например Германия, където почти милион сирийци са създали нова глава от живота си. Около 210 000 сирийци са заети на работни места, осигуряващи социални осигуровки, 200 000 сирийски деца посещават германски училища, а 160 000 са получили германско гражданство. Тези цифри разказват история за интеграция и принос, далеч от редуktivните разкази, използвани за оправдаване на дебатите за репатриране.

От решаващо значение е да се признае, че въпреки че много сирийци са нетърпеливи да допринесат за възстановяването на С., пътят към устойчиво възстановяване далеч не е сигурен. Възстановяването на С. изисква стабилност, сигурност и международна подкрепа – всички те в момента липсват. Преждевременното завръщане рискува да подкопае тези усилия и да създаде нови цикли на разселване.

Страните, приемащи големи сирийски диаспори на Запад, имат уникална отговорност: те трябва да балансират подкрепата за бежанците, които желаят да се завърнат доброволно, с гарантирането на правата и безопасността на онези, които не могат или не искат да се върнат. Тази отговорност трябва да включва три ключови роли: ръководене на усилията за възстановяване на С., създаване на пътища за доброволно завръщане и укрепване на сирийските общности, които вече са жизненоважни части от техните общества. Това изисква нюансирани, далновидни политики, а не популистки звукозаписи.

Международната общност трябва да стои с нас, а не да ни изоставя при първите признаци на напредък. Принуждаването на бежанците да се върнат при сегашните променливи обстоятелства е не само опасно, но и морално неоправдано и нарушение на международното право. Като сирийци, ние мечтаем за родина, която е мирна и справедлива за всички нейни граждани. Докато дойде този ден, международната общност трябва да стои с нас, а не да ни изоставя при първите признаци на напредък. Бежанците не са тежест; ние сме оцелели и сътрудници, заслужаващи достойнство и уважение. Политиките трябва да дават приоритет на безопасността, доброволността и устойчивостта преди всичко.

На държавите, които обсъждат тези политики, питам: С. може да е свободна, но наистина ли е безопасна? Обявяването му така сред несигурност пренебрегва продължаващите рискове, пред които сме изправени. За нас това не са абстрактни въпроси – те определят нашата борба за справедливост и достойнство. Н. изискваме отговорите да отразяват човечността пред целесъобразността, защото цената на провала се измерва в животи“.

3. Предоставената от ответника в о.с.з. на 19.02.2025 г. Справка рег. № МД-02-20 от 14.01.2025 г. съдържа единствено избирателно извлечение от следната **свободно достъпна на Интернет страница esoi.net информация от 10.01.2025 г.** - Сирийска арабска република - Събиране на информация за събитията относно падането на президента А. 26 документа са добавени през последните две седмици. Общо 17290 документа. В пълнота същата справка съдържа следната информация:

„На 27 ноември 2024 г. войнстващата ислямистка група Х. Т. ал-Ш. (HTS), чийто контрол преди това беше ограничен до части от провинциите А. и И., започна голяма офанзива в северозападна С. със съюзнически бунтовнически фракции. Първоначално бунтовниците превзеха А., втория по големина град в страната. На 5 декември падна [населено място], а два дни по-късно и третият по големина град в С., Х. (BBC, 8 декември 2024 г.; виж също D. S., 8 декември 2024 г., ISPI, 8 декември 2024 г.).

На 8 декември 2024 г. бунтовниците, водени от HTS, навлязоха в Д.. В същия ден Б. ал-А. напусна страната (ARD, 8 декември 2024 г.).

Сирийските групи, които свалиха А. и превзеха столицата Д., са разнородни (ARD, 8 декември 2024 г.) с частично противоречащи си идеологии и дългосрочни цели (DW, 9 декември 2024 г.; Р., 9 декември 2024 г.):

Х. Т. ал-Ш. (HTS):

Най-моцната група в С., която ръководи настъплението на бунтовниците, е ислямистката групировка Х. Т. аш Ш.. Започва като официално разклонение на Ал К. в С. под името Фронт Н. и извършва атаки в Д. в началото на въстанието срещу А.. Групата преминава през няколко промени в имената си и накрая създава правителство в провинция И. в северозападна С. като HTS. САЩ, Турция и други класифицират HTS и нейния лидер А. ал-Ш. (известен също като А. М. ал-Джолани) като терористи (Р., 8 декември 2024 г.; вижте също: BBC, 8 декември 2024 г., DW, 9 декември 2024 г.).

Сирийска национална армия (SNA):

Сирийската национална армия (SNA) е фрагментирана коалиция от различни въоръжени групировки (DW, 9 декември 2024 г.), които държат част от територия по сирийско-турската граница с пряка турска военна подкрепа (Р., 8 декември 2024 г.). Въпреки вътрешните разделения, много фракции на SNA поддържат тесни връзки с Турция, като например бригадата на султан С. Шах, дивизията ал-Х. и бригадата на султан М.. Други фракции в групата се опитват да отстояват собствените си приоритети въпреки сътрудничеството си с Турция (DW, 9 декември 2024 г.). Когато HTS и съюзническите групи от северозапада навлязоха в контролираната от правителството територия на А. в началото на декември, SNA също се присъедини към тях и се биеше на североизток срещу правителствените войски, както и водените от кюрдите сили (Р., 8 декември 2024 г.).

Сирийски демократични сили (SDF):

Сирийските демократични сили (SDF) са съюз от кюрдски и арабски милиции, подкрепяни от САЩ и техните съюзници. SDF контролират по-голямата част от С. на изток от Е., както и някои райони на запад от реката. Настоящата офанзива включва и боеве между SDF и SNA (Р., 8 декември 2024 г.). На 11 декември SDF изгубиха контрол над [населено място] (SOHR, 11 декември 2024 г.).

Други: В допълнение към групите, споменати по-горе, в С. има голям брой местни групи, които са заели позиция срещу Ал-А.. Тези групи представляват широк спектър от ислямистки и националистически идеологии. На север някои от тях са се присъединили към командването на военните операции на HTS. Групи, доминиращи на юг, се надигнаха в настоящата ситуация и превзеха югозападна С. (Р., 8 декември 2024 г.).

Последно развитие:

Новото преходно правителство и А. ал-Ш. (лидер на HTS): На 10 декември 2024 г. М. ал-Б., който оглавяваше правителството на сирийското спасение, свързано с Н.'at Т. al-S. (HTS), в северозападна С. до падането на Б. ал-А., става временен министър-председател, за да оглави преходното правителство на страната до 1 март 2025 г. (МЕЕ, 10 декември 2024 г.; вижте също: Al J., 10 декември 2024 г.). Министрите от правителството на Сирийското спасение засега поемат националните министерски постове. Според Изследователската служба на К. (С.), някои държавни служители и държавни служители от предишното правителство все още работят в правителствения апарат (С., 13 декември 2024 г.). На 21 декември временното правителство назначи А. Х. ал-Шибани за външен министър и М. А. К. за министър на отбраната. И двамата са съюзници на лидера на HTS А. Ал-Ш. (Ал Д., 21 декември 2024 г.). В интервю за саудитския телевизионен канал Al-A. на 29 декември Al-S. обясни, че може да отнеме до четири години преди провеждането на избори, тъй като различните сили в С. трябва да проведат политически диалог и да напишат нова конституция (AP, 29 декември 2024 г.). На 17 декември Al-S. обяви, че всички бунтовнически фракции ще бъдат разпуснати и интегрирани в редиците на Министерството на отбраната (Т. Г., 17 декември 2024 г.). На 29 декември Al-S. заяви в интервю, че сирийското министерство на отбраната планира да включи кюрдските въоръжени сили в своите редици. Водят се разговори със Сирийските демократични сили (SDF) за разрешаване на проблемите в североизточна С. (повече подробности за проблемите можете да намерите по-долу) (К., 29 декември 2024 г.).

На 10 януари 2025 г. командирът на SDF М. А. потвърди, че неговите сили ще се интегрират в реструктурирана сирийска армия (S. N., 10 януари 2025 г.). АФП съобщи на 8 януари, че според говорител на Южната оперативна зала, *коалиция от въоръжени групи от южната провинция Д., сформирана на 6 декември, за да помогне за свалянето на А., бойците от Ю. С. няма да се съгласят да разпуснат своите групи.* Те обаче могат да си представят интеграция в Министерството на отбраната в сегашния му вид (F., 8 януари 2025 г.).

На 29 декември беше публикуван списък с 49 души, назначени за командири на новата сирийска армия. Имената включват някои членове на HTS, както и

бивши армейски офицери, дезертирали в началото на гражданската война в С.. Според Х. Х., консултант в британския мозъчен тръст С. Н., седемте най-високи ранга са заети от членове на HTS. Според друг експерт най-малко шестима несирийци също са сред новите командири (F., 30 декември 2024 г.). От идването си на власт новото ръководство се ангажира да защитава правата на малцинствата (Т. Н. А., 7 януари 2025 г.). В началото на януари Министерството на образованието на преходното правителство обяви на страницата си във F. нова учебна програма за всички възрастови групи, която отразява по-ислямска гледна точка и премахва всички препратки към ерата на А. от всички предмети. *Предложените промени включват премахването на теорията за еволюцията и теорията за Големия взрив от уроците по природни науки. Активистите изразиха загриженост относно реформите (BBC N., 2 януари 2025 г.).*

Контрол върху Демократичната автономна администрация на С. и Източна С. (D.) и Сирийските демократични сили (SDF):

Подкрепяната от Турция Сирийска национална армия (SNA) продължи офанзивата си срещу Сирийските демократични сили (SDF) и района на автономната администрация на С. и Източна С. (D.). През последните дни SNA превзе райони в северозападния регион Ш. и [населено място].

На 10 декември бойци на SNA атакуваха стратегически важния язовир Т. под контрола на кюрдите в провинция А. (R., 10 декември 2024 г.) и напреднаха към град К. (Al-M., 10 декември 2024 г.). На 11 декември беше постигнато примирие в [населено място] след посредничеството на американските власти. Споразумението предвижда изтегляне на силите на военния съвет на М. (SOHR, 11 декември 2024 г.). На 17 декември това прекратяване на огъня беше удължено до края на същата седмица (P., 17 декември 2024 г.).

На 18 декември влезе в сила споразумение за прекратяване на огъня в района на А. ал-Араб (известен също като Кобани) (SOHR, 18 декември 2024 г.). SDF обвиниха Турция и нейните съюзници, че не се придържат към споразумението за облекчаване на огъня и че продължават атаките си на юг от Кобани. В същото време жителите на североизточния сирийски [населено място] излязоха на улицата, за да подкрепят съпротивата на SDF срещу атаките на протурски бойци в региона (F., 19 декември 2024 г.). На 21 декември петима от нейните бойци бяха убити при атаки на подкрепяните от Турция сили срещу [населено място], според SDF (P., 21 декември 2024 г.).

На 30 декември П. обяви, че прекратяването на огъня между Турция и подкрепяните от САЩ SDF около [населено място] се спазва (P., 30 декември 2024 г.). В същия ден SDF заяви, че Турция строи две военни бази близо до М. и че няколко военни превозни средства и радарни системи са били унищожени от SDF (R., 30 декември 2024 г.). *В същото време имаше подновена размяна на огън между подкрепяните от Турция сили и SDF.* Според Сирийската обсерватория за правата на човека (SOHR), турските сили и въоръжените групи, съюзени с тях, са атакували село ал-Т. на юг от С. в селската част на Р. с тежка артилерия и картечници, което впоследствие е довело до ожесточени сблъсъци. Специални части на SDF проникнаха в позиции на фракции, подкрепяни от Турция в село ал-Р. близо до Тел Т. в провинция Х. (K., 30 декември 2024 г.). *В началото на януари над сто души бяха убити при*

сблъсъци в няколко села около [населено място] (Т. Н. А., 5 януари 2025 г.). Сирийската обсерватория за правата на човека съобщи за ожесточени боеве в района на М. между SNA и SDF и нарастващ брой на жертвите (S. N., 9 януари 2025 г.).

На 11 декември коалицията от бивши опозиционни сили, водена от HTS, пое пълен контрол над източния сирийски [населено място] ез-Зор (Ал Д., 11 декември 2024 г.). Демонстрации се проведеха в източната част на провинция Д. ез Зор с искане водените от HTS сили да поемат контрола над района. Твърди се, че някои командири на SDF са дезертирали в резултат на това (S. Direct, 13 декември 2024 г.).

Израелската страна отрече това (Е. Балади, 10 декември 2024 г.; Р., 10 декември 2024 г.). *През нощта на 14 срещу 15 декември И. атакува с въздушни удари десетки цели в С..* Въздушните удари бяха предшествани от изявление на израелския министър на отбраната, че израелските войски ще останат през зимата на планината Х. (на арабски: Д. Шейх), която беше превзета миналата седмица. Премиерът на И. също обяви, че е одобрил план за разширяване на строителството на селища в окупираните от И. Г. възвишения (Т. Г., 15 декември 2024 г.; вижте също: BBC N., 15 декември 2024 г.).

На 20 декември израелските сили застреляха и раниха протестиращ в село в района на М. в Ю. С., който демонстрираше срещу действията на армията. Израелските сили също са действали в контролираните от С. райони извън буферната зона (Т. Г., 21 декември 2024 г.). *На 29 декември И. атакува оръжеен склад близо до [населено място]. Според Сирийската обсерватория за правата на човека най-малко 11 души, предимно цивилни, са били убити при атаката (Euro N., 29 декември 2024 г.).* Според сирийските медии израелската армия е навлязла дълбоко в района на К. на 30 декември и е изгонила служители от правителствените служби (S. N., 30 декември 2024 г.).

Изявления на организации на ООН (сигурност, социално-икономическа ситуация, бежанци):

В. комисариат на ООН за бежанците (ВКБООН) съобщи, че **между началото на офанзивата на 27 ноември и 11 декември около един милион души са били разселени от провинциите А., Х., Х. и И..** Няма налични данни, но се съобщава, че хиляди сирийски бежанци са се завърнали от Л. през същия период. Бежанци също се върнаха от Турция в С. С.. В същото време някои сирийци избягаха в Л. (ВКБООН, 11 декември 2024 г.).

На 17 декември координаторът на ООН за спешна помощ Т. Ф. докладва за **критичен недостиг на храна, гориво и консумативи поради прекъснати търговски пътища и затваряне на граници** (Новини на ООН, 17 декември 2024 г.). *Според У. 7,5 милиона деца в С. се нуждаят от хуманитарна помощ. Повече от 2,4 милиона деца не посещават училище, а други милион деца са изложени на риск от отпадане. Здравеопазването също е крехко. Почти 40 процента от болниците и здравните заведения са частично или напълно нефункциониращи. Почти 13,6 милиона души се нуждаят от вода, санитарни и хигиенни услуги; и 5,7 милиона души, включително 3,7 милиона деца, се нуждаят от хранителна помощ (У., 18 декември 2024 г.).*

ООН съобщава, че военните действия и несигурността са продължили в провинциите А., Х., Х., Л., Т., Д.-ез-Зор и К. през седмицата на 23 декември. Поради напрегнатата ситуация със сигурността хуманитарните операции все още бяха преустановени в няколко района към 30 декември. През ноември около два милиона души в цяла С. са получили хранителна помощ под различни форми. Нестабилната ситуация със сигурността в селските райони на Х., К., Л. и Т. засегна способността на децата да посещават училище (UN N., 30 декември 2024 г.).

Към 29 декември 94 от 114-те подкрепяни от ВКБООН обществени центрове в С. възобновиха своята работа. От 27 ноември досега 58 500 души са се свързали с тях, за да се регистрират и да получат достъп до услугите за защита. Според ВКБООН 58 400 души са се върнали в С. (основно от Л., Й. и Турция) между 8 и 29 декември. От началото на 2024 г. (до 29 декември) приблизително 419 200 сирийски бежанци са се завърнали; по-голямата част от тях в Р. (25%), А. (20%) и Д. (20%) (ВКБООН, 30 декември 2024 г.).

Специалният пратеник на ООН за С. Г. П. заяви в своя брифинг пред Съвета за сигурност на ООН на 8 януари 2025 г., че докато ситуацията със сигурността в някои региони се подобрява, безредиците продължават в крайбрежните региони, Х. и Х.. Въръжени групи, включително терористичната мрежа на Ислямска държава - и над 60 групи с противоречиви цели - също представляват постоянна заплаха за териториалната цялост на С.. П. също съобщи за конфликта между SNA и SDF, описан по-горе, както и за нарушенията на И.. Хуманитарната ситуация също остана критична: почти 15 милиона сирийци се нуждаеха от здравни грижи, 13 милиона бяха засегнати от остра продоволствена несигурност и над 620 000 бяха вътрешно разселени. Щетите, причинени на язовира Тишрин, ограничиха доставките на вода и електричество за повече от 400 000 души (UN N., 8 януари 2025 г.).

Освен това, на 16 декември Н. Р. W. потвърди откриването на масов гроб в южен Д. (HRW, 16 декември 2024 г.). На 18 декември първият търговски полет след падането на Б. А., вътрешен полет до А., излетя от летище Д. (Ал Д., 18 декември 2024 г.). На 7 януари 2025 г. първият международен полет след свалянето на Ал-А. кацна на международното летище в Д. (Ал-Д., 7 януари 2025 г.).

На 27 декември привърженици на Б. ал-А. убиха 14 души в сблъсъци с войници на новото правителство в западната част на страната, близо до [населено място] (BBC N., 27 декември 2024 г.). Според цитирания източник BBC N., 27 декември 2024 г.: Новите бунтовнически власти в С. съобщиха, че привърженици на сваления президент Б. ал-А. са убили 14 военнослужещи на вътрешното министерство при "засада" в западната част на страната. Те казват, че 10 други войници са били ранени при боевете във вторник близо до средиземноморското пристанище Т., крепост на мюсюлманската секта алауити на А.. Сблъсъците с про-А. лоялисти са първото пряко предизвикателство срещу властта на де факто лидера на С. А. ал-Ш.. Президентството на А. падна в ръцете на бунтовническите сили, водени от ислямистката фракция на ал-Ш. Х. Т. ал-Ш. (HTS) преди малко повече от две седмици.

В началото на януари САЩ предоставя шестмесечно изключение от санкциите, така наречения Общ лиценз, за да позволи хуманитарна помощ след края на управлението на Б. А. в С.. Изключението, което ще бъде валидно до 7 юли, позволява определени транзакции с държавни институции, включително болници, училища и комунални услуги на федерално, регионално и местно ниво, както и свързани с HTS организации в цяла С.. Въпреки че не са отменени санкции, лицензът също така позволява транзакции, свързани с продажбата, доставката, съхранението или даряването на енергия, включително петрол и електричество, към или в С.. Той също така позволява лични трансфери и определени дейности, свързани с енергията, в подкрепа на усилията за реконструкция (Р., 6 януари 2025 г.). След премахването на санкциите Катар обяви, че ще помогне за финансирането на 400-процентно увеличение на заплатите в публичния сектор, обещано от сирийското временно правителство (Р., 7 януари 2025 г.).

4. Доклад за положението с човешките права, жертвите на нарушения на човешките права, отговорностите за нарушенията, експлозиите, убийствата и противопехотните мини през 2024 г. Жертви на нарушения на човешките права през 2024 г., публикуван на 20 януари 2025 г., автор Сирийски комитет по правата на човека (SHRC):

Първо: Жертви на нарушения на човешките права през 2024 г. Контролиращите страни в С. са извършили сериозни нарушения на правата на човека за 13-та поредна година, с малко по-висок интензитет, отколкото в предишни години. Сирийският комитет по правата на човека (SHRC) документира убийството на 1354 цивилни тази година, в сравнение с 1107 цивилни през 2023 г., 1133 цивилни през 2022 г., 1237 цивилни през 2021 г. и 1750 цивилни през 2020 г.

Конфликтни зони: **Боевете** продължават основно в С. С., със спорадични обстрели и въздушни удари от силите на режима на А., техните руски съюзници и ирански милиции от една страна, и Сирийските демократични сили (SDF), насочени към освободените райони от друга. В отговор на нарастващите атаки Х. Т. аш Ш. стартира операцията „Възпиране на агресията“, напредвайки от И. през А., Х., Х. и Д., като свали режима на А. за 11 дни. С. беше освободена от управлението на А. в края на първата седмица на декември. В Ю. С. конфликтът продължи в Д. между рухналия режим и местните групи – някои се примириха с режима, докато други останаха против. Експлозии: Неидентифицираните експлозии продължават в С. с увеличение в сравнение с предишни години. К. документира 94 смъртни случая от експлозии и I. тази година, предимно в провинцията на А., по-специално А., Ал-Б. и Д., както и Д. на юг. Разследванията приписват тези атаки на различни участници, предимно на SDF, чиито експлозивни често произхождат от зоните им под контрол, следвани от режима на А., който се стреми да дестабилизира регионите, контролирани от опозицията. Индивидуалните действия, водени от отмъщение, също допринасят. С. интерес на режима на А. и SDF от подкопаване на сигурността в северозападна С. е очевиден от честите, широко разпространени бомбардировки и различни загуби на животи и имущество.

Атентати: Смъртните случаи, свързани с убийства, отбелязват лек спад тази

година с 364 регистрирани смъртни случая в сравнение с 400 през 2023 г., 389 през 2022 г., 367 през 2021 г., 348 през 2020 г., 337 през 2019 г. и 84 през 2018 г. Постоянно високите числа се приписват на намаления интензитет на битките и множеството участници, включително: спящи клетки, свързани с режима, в райони, контролирани от опозицията. Елементи на SDF, действащи в райони, загубени от подкрепяните от Турция сили. Надяваме се, че падането на режима и загубата на SDF на съюзник в координирането на убийствата ще помогнат за смекчаване на този проблем.

Противопехотни мини: Противопехотните мини остават основна заплаха за цивилните, като взеха 141 жертви тази година, в сравнение със 126 през 2023 г., 119 през 2022 г., 169 през 2021 г., 135 през 2020 г. и 290 през 2019 г. *Губернаторството на А. продължава да носи тежестта на инцидентите с противопехотни мини.* Основните потребители на противопехотни мини остават режимът на А., I. и SDF.

5. Преглед на развитието, свързано със сигурността (към 1 февруари 2025 г.) Сирийска арабска република, публикуван на 3 февруари 2025 с автор Етана (от страница esoi.net):

В сряда, 29 януари, временните власти на С. потвърдиха лидера на H.'at T. al-S. (HTS) А. ал-Ш. (преди известен с бойното си име А. М. ал-Джолани) като временен президент на С. и одобриха няколко други едностранни решения, свързани с временното управление, включително разпускането на парламента и формирането на ръководен от HTS съвет, натоварен да преразгледа вече анулирана конституция от ерата на А.. Въпреки възвишената визия на възхода на ал-Ш. до президентския пост, този ход ефективно циментира една от непосредствените политически реалности след А.: ал-Ш. всъщност действа като фактически лидер на страната, откакто Б. ал-А. избяга от страната в началото на декември миналата година. Потенциално по-последователна е директивата на HTS, която разпуска парламента, конституцията и партията БААС, като ефективно консолидира контрола над С. в ръцете на управляваните от HTS власти за момента и потенциално им дава по-големи правомощия да оформят бъдещата структура на сирийската държава дълго след края на вече удължения междинен период в средата на 2025 г. Политическите съобщения дойдоха на фона на набързо организирана среща по-рано през деня между ръководеното от HTS Министерство на отбраната и представители на всяка голяма фракция в С. – тоест, с изключение на Сирийските демократични сили (SDF) и фракциите на другите от С.. Сценично управляваното съобщение, което последва, се опита да проектира легитимност и политически капитал, въпреки че изглежда по-сложна политическа динамика се разгръща зад кулисите.

На север признаците на ескалиране на беззаконието и насилието се увеличават в географска област, простираща се между Х., Л. на брега и А. по-нататък на изток, с почти ежедневни случаи на убийства и бойна активност, докладвани в този регион през последните седмици. При едно клане въоръжени въоръжени мъже убиха най-малко 13 души и отвлесоха десетки други в [населено място] в западната част на Х., докато според съобщенията 10 бойци на HTS са били убити при атаки около крайбрежния [населено място].

Временно управление: Ръководените от HTS временни власти обявиха няколко едностранни решения, свързани с временното управление на 29 януари, включително: разпускането на парламента на С.; анулирането на конституцията от ерата на А.; ликвидирането на партията Баас; създаването на нов законодателен съвет, назначен от HTS; и тримесечно удължаване на настоящия междинен период, който първоначално трябваше да приключи през март. Може би най-важното е, че лидерът на HTS ал-Ш. се назначи за президент до края на вече удължения междинен период, формализирайки фактическата си роля като лидер на С. след падането на режима на А.. Малко след потвърждението си ал-Ш. изнесе „победна реч“ в стая, пълна с HTS и представители на фракции, облечени във военни униформи, като изложи своите приоритети за напред. Въпреки че официални лица също така обявиха предстоящото разпускане на всички въоръжени фракции, включително HTS, *не бяха предложени нови планове или конкретни стъпки за реален напредък към формирането на сирийска армия след А..*

Динамика на сигурността: Ситуацията със сигурността продължава да се влошава в по-голямата част от С. и Централна С., водена от *вълпи от убийства за отмъщение и насилие в общността*. Центърът на тази нестабилност е географски триъгълник, простиращ се от провинция Х. до крайбрежния регион на Л. на северозапад и към А. *още на изток*, област, която включва множество алауитски и смесени сектантски общности. Някои въоръжени групи в районите на А. *изглежда са се милитаризирали* отново в отговор на кампании за арести, ръководени от временните власти. *В същото време се съобщава, че извършителите на насилие са се обличали във военни униформи и са се представяли за служители на силите за сигурност, което е накарало Генералната сигурност да предупреди гражданите срещу имитатори*, извършващи неразрешени арести. Част от насилието вероятно се подклажда от бивши подкрепяни от режима банди – известни като shabiha – заподозрени, че стоят зад множество атаки, насочени към ръководената от HTS Администрация за военни операции и обща сигурност, включително засади в Д., при които бяха убити до дузина членове на силите за сигурност, ръководени от HTS. При един забележителен инцидент атаката на шабиха, която уби няколко членове на генералната сигурност близо до западен Х. Ф., предизвика жестоко отмъщение. Изглежда като отмъщение, неизвестни бойци, облечени във военни униформи, влязоха във Ф., избиха най-малко 13 души и задържаха 53 други, в един от най-лошите единични актове на извънсъдебно насилие след падането на режима на А.. Все още не е известна групата, извършила клането.

Силите за сигурност също бяха обвинени в участие в извънсъдебни убийства, добавяйки масло към насилието в определени региони. Продължават притесненията, че убийствата и отвличанията са придобили по-сектантски тон или че *целите просто са се разширили, за да обхванат всякакви неясно свързани с режима лица*. Например, бивш журналист от държавната информационна агенция SANA в Х. беше застрелян и убит от неизвестни нападатели. Сред другите убити лица са наркочилъри и заподозрени сътрудници на Х., докато нападенията срещу бивши войници на ниско ниво и привидно случайни граждански също продължават. *Увеличените атаки на I.*

продължиха да са насочени главно срещу позиции на SDF в североизточна С., като клетки нанасяха удари по патрули около Т. Х. и района Н. в Х., убивайки неизвестен брой войници на SDF. Честотата на атаките накара SDF да започнат операции срещу I. в и около Q., както и близо до К. в D. Е., което доведе до най-малко половин дузина арести. В Д. клетка на I. уби новоназначения началник на полицията в Шейх Маскин.

Търkiye/SNA & SDF: Враждебните действия в А. и Североизточна С.: Линиите на фронта близо до язовира Тишрин в източните селски райони на А. останаха в застой през изминалата седмица, като обилните валежи затъмниха видимостта на бойното поле и забавиха напредъка на подкрепяната от Турция Сирийска национална армия (SNA). *Въпреки това ожесточените сблъсъци продължават близо до язовира Тишрин, Д. Х. и М., което води до повече от 20 жертви на SDF. Турски дроневи и самолети продължиха въздушните атаки срещу SDF в селските райони на А., Х. и Р..* Районът на язовир Тишрин остава фокусната точка на въздушните бомбардировки на Турция, съчетани с артилерийски бомбардировки срещу позиции на SDF от фракции на SNA на земята. Най-малко четирима цивилни бяха убити при турски въздушни удари през последната седмица.

Докато конфликтът между SDF и подкрепяната от Турция SNA остава центърът на тежестта на североизток, дългогодишната борба с племенните милиции в Д. Ез Зор *остава дразнител за властите там.* Племенни бойци дисиденти нападнаха патрул на SDF в Ал Д., северно от [населено място], предизвиквайки *сблъсъци между двете страни*, които доведоха до смъртта на четирима племенни бойци. Впоследствие SDF започнаха кампания за сигурност в централната част на Д. Е., като арестуваха десетки лица със заподозрени връзки с племенни бойци, като същевременно задържаха 10 лица, свързани с лоялни на бившия режим привърженици в Ал-Д. и Ал-Д..

6. Преглед на развитието, свързано със сигурността (към 7 февруари 2025 г.) Сирийска арабска република, публикуван на 8 февруари 2025 с автор Етана (от страница esoi.net):

Въпреки че неотдавнашните срещи на временния президент А. ал-Ш. с катарски, саудитски и турски официални лица вероятно представляват най-значимия дипломатически напредък за новите сирийски власти след А., съществуват постоянни въпросителни около настоящата траектория, поета в С.. Ръководените от HTS временни власти изглежда се опитват да натрупат легитимност от външни участници, вместо да изградят вътрешна легитимност отвътре в страната. Дори след назначаването на ал-Ш. за временно изпълняващ длъжността президент миналата седмица, все още няма план за преходната фаза извън широк списък от етапи, които трябва да бъдат постигнати през следващите години. *Реалността на място в С. остава същата: все още няма процес за интегриране на въоръжени фракции в Министерството на отбраната, нито някаква яснота около Конференцията за национален диалог, която все още може да продължи през следващите седмици.*

Служебно управление: Откакто беше наскоро помазан за временно изпълняващ длъжността президент миналата седмица, А. ал-Ш. (преди известен с бойното си име А. М. ал-Джолани) проведе няколко срещи на

високо ниво с високопоставени служители и държавни глави от Катар, С. А. и Турция. Срещите отразяват желанието на някои регионални държави за стабилност в С. и първоначалната готовност да се ангажират с ал-Ш. за постигането на това - дори ако те може да имат основни опасения и конкурентни дългосрочни цели в С.. В същото време имаше някои приглушени критики след изявленията от миналата седмица на Н.'at Т. al-S. (HTS), които ефективно затегнаха властта на групата. На местно ниво протестиращите в С. също критикуваха оптиката на реформите, ръководени от HTS, като казаха, че се основават на „военно решение“, а не на истински преходни промени.

Може би най-важното е, че Самоуправлението и Сирийските демократични сили (SDF) разкритикуваха съобщенията на ал-S.'а в изявление, твърдейки, че системните политически промени е трябвало да дойдат след всеобхватна национална конференция, на която да присъства представителна част от сирийското общество. SDF отсъстваха от конференцията; преговорите между временните власти и SDF се провалиха в дните преди събитието. Служебното министерство на отбраната назначи полковник М. А. ал-Шейх М. за командир на отдела по въоръженията на министерството. Бивш майор от армията преди дезертирането си след 2011 г., назначаването на М. може да отразява целта на правителството да консолидира този отдел преди очакваното разоръжаване на бивши опозиционни фракции и включването им в новото министерство на отбраната.

Динамика на сигурността: Три месеца след падането на режима на А. временните власти в С. продължават да се борят с нарастващото насилие за отмъщение и дейността на въоръжените групи – докато в някои случаи ръководените от HTS сили за сигурност са замесени в самите нарушения. При първото нападение срещу ръководените от HTS сили за сигурност в селските райони на Л. след падането на режима, един член на Общата сигурност беше убит, а други двама бяха ранени при засада близо до село Ал-М., разположено близо до магистрала М4 в провинция Л.. По-късно отговорността за атаката беше поета от група, наричаща себе си „Народната съпротива“. *Междувременно неизвестни въоръжени групи извършиха най-малко два случая на сектантско насилие срещу алавитските и шиитските общности през последната седмица. Въоръжена група нахлу в алавитското [населено място], северозападно от [населено място], и екзекутира девет души. При друг инцидент въоръжена група уби четирима души в населеното с шиити [населено място], в северен Х., но разположено точно до границата на провинцията с провинция Х.. Имаше забележителни случаи на обществена реакция срещу тези действия.*

М. Л. Т. Т., за който се твърди, че е бивш член на милицията на Силите за национална отбрана на режима, почина след изтезания часове след като беше арестуван от ръководените от HTS сили за сигурност в [населено място]. Новината предизвика обществена реакция в Х.; в отговор Главната охрана арестува предполагаемите извършители на следващия ден. Неназован служител на генералната сигурност в Х. е цитиран от държавната информационна агенция SANA, като казва, че Т. е бил арестуван за „неуреждане на правния си статут и за носене на недекларирани оръжия“, добавяйки, че „някои служители по сигурността, на които е възложено да го

транспортират“, впоследствие са „извършили нарушения“, довели до тази смърт. Сирийската мрежа за правата на човека (SNHR) е документирала други два смъртни случая в ареста на Общата сигурност. Освен това бившият вътрешен министър М. И. ал-Ш. се предаде доброволно на ръководените от HTS сили за сигурност по-рано тази седмица. В Т. генералната охрана арестува известния шабих и местен престъпник Т. А.. Държавната информационна агенция САНА също обяви ареста на А. Н., братовчед на Б. ал-А., който ръководеше отдела за политическа сигурност на Д. по време на избухването на първите протести срещу А. в града през март 2011 г.

Израелски атаки в К.: Израелските сили продължават да извършват незаконни набези в Ю. С., където жителите съобщават за опасения за сигурността и прехраната си. Въоръжени мъже откриха огън по израелски патрул близо до [населено място] в северната част на К., без да причинят жертви от израелска страна. Атаката е извършена от Ала ал Б., който е известен с това, че е работил с Х. в югозападната част на страната в миналото. Двама от братята му впоследствие са арестувани от израелските сили; не е известно дали Ал Б. е бил убит в последвалата престрелка или е успял да избяга на безопасно място. Същата седмица израелските сили се изтеглиха от сградата на провинция К. в град Ал Б. към Ал Х.. Съобщава се, че изтеглящите се израелски сили са изгорили документи от сградата и съседната сграда на съда. Израелската армия също нахлу в град Ал-Х. в северна К. и арестува местен жител на име А. Н. Т., освобождавайки го часове по-късно след разпит на израелския пункт близо до Джубата ал-Х..

Т./SNA & SDF: Военни действия в А. и Североизточна С.: Автономната администрация издаде решение за въвеждане на състояние на обща мобилизация за всички свързани въоръжени групи, както и организации и институции в североизточната част, като ги постави на разположение на SDF. Съобщението вероятно е отговор на съобщения в международни медии, според които президентът на САЩ Д. Т. е изразил интерес към изтеглянето на американските войски от С.. Въпреки краткия период на затишие след „конференцията за победа“ в Д. миналата седмица, **сблъсъците** продължиха между Турция и подкрепяната от Турция Сирийска национална армия (SNA) и SDF. SNA обстрелва позиции на SDF близо до Т. ал-Д. и Ал-Т. в западния селски район Т. А. на провинция Р.. Въпреки това сблъсъците не са предизвикали промени в местните фронтови линии. Междувременно турските въздушни удари продължиха да държат на прицел позиции на SDF в източен А., включително Т. ал-Ш. и около язовира Тишрин, Х. ал-Ш., както и [населено място] близо до К./А. ал-Араб.

При голям инцидент кола бомба избухна в оживен централен район на [населено място], убивайки най-малко 20 души. Повечето от убитите са жени, като нападението е насочено към селскостопански работници, пътуващи за работа. Твърди се, че непотърсената атака е най-тежката по рода си от падането на режима в края на миналата година и предизвика изявление от служебното президентство, описващо инцидента като „терористична атака“, която „няма да мине без най-тежкото наказание срещу извършителите“. Повтарящите се атентати с коли бомби - включително друг в М. миналия уикенд, който уби четирима цивилни - се очаква да влошат още повече

преговорите между временните власти и SDF, които мнозина обвиняват за атаките. Политически и хуманитарни развития Е. изчислява, че до 70% от населението на лагера R. преди 2025 г. вече е напуснало пустинното селище по сирийско-йорданската граница, като приблизително пет семейства напускат на ден. Способността на семействата да се върнат в домовете си - които се намират предимно в провинция X. - все още зависи от цената на транспорта на север; продължават разговори между представители на лагера и Сирийския арабски червен полумесец (SARC), като SARC се ангажира да помогне на завърналите се лица с транспортните разходи, въпреки че това не е осъществено досега.

7. Преглед на развитието, свързано със сигурността (към 15 февруари 2025 г.) Сирийска арабска република, публикуван на 15 февруари 2025 с автор Етана Актуализация за С. #18 (от страница ecoi.net):

Временно изпълняващият длъжността президент А. ал-Ш. (известен преди това с бойното си име А. М. ал-Джолани) предприе първите стъпки към организирането на дългоочакваната Конференция за национален диалог, като назначи подготвителен комитет, натоварен да постави основите на конференцията. К. включва две жени (една християнка и една мюсюлманка), както и петима мъже, които се считат за консерватори с идеологически или политически връзки с Н.'at Т. al-S. (HTS). Съобщението е стъпка към обръщане към вътрешни въпроси, след седмици на минимално официално ангажиране с фракции и други ключови местни заинтересовани страни в С.. Като основа за определяне на националната идентичност, конституцията и бъдещия изборен процес на С., предстоящата, *но все още без дата конференция* представлява критична стъпка в оформянето на евентуален преход към приобщаващо гражданско правителство. Въпреки това, съставът на комитета – доминиран до голяма степен от вътрешни лица на HTS – отново поражда опасения относно доминирането на групата над политиката на страната, както и потенциалното изключване на ключови актьори и малцинствени групи, продължавайки тенденция, която е дошла да дефинира първите два месеца на де факто и временното ръководство от ал-Ш.'а.

Служебно управление Временният президент на С. А. ал-Ш. обяви сформиранието на подготвителен комитет, натоварен с организирането на дългоочакваната Конференция за национален диалог, предназначена да бъде ключова стъпка в политическия преход на страната след А.. К., представен в сряда, се състои от седем члена - петима мъже и две жени - които ще наблюдават процеса на консултация, водещ до конференцията. Със задачата да дефинира националната идентичност, конституцията и бъдещия изборен процес на С. след падането на Б. А., конференцията се очаква да изиграе решаваща роля в оформянето на политическото бъдеще на С.. Трябва да се отбележи, че размерът на конференцията е намален до около една трета от първоначално заявените 1200-1500 души, което вероятно я прави по-малко представителна и изчерпателна. Освен това всички мъже, назначени в подготвителния комитет, са консервативни ислямистки учени и администратори с идеологически или политически връзки с HTS.

На военния фронт: Министерството на отбраната създаде комисия за подготовка на цялостно реструктуриране на армията в рамките на нова

реформирана сирийска армия, която властите се надяват да може да интегрира и консолидира въоръжени фракции в единна сила. Комисията е натоварена със задачата да извърши задълбочена инвентаризация на оръжия, персонал и активи на фракции в цялата страна, като същевременно наблюдава разпускането на недържавни въоръжени групи. Бяха обявени и няколко ключови назначения за Министерството на отбраната: на генерал А. Д. беше възложено да ръководи отдела по административните въпроси, докато генерал М. М. сега ще ръководи отдела по въпросите на офицерите... На фона на всички нови съобщения Министерството на отбраната издаде и заповед, която забранява на военните органи да говорят с представители на медиите. Трябва да се отбележи обаче, че подкрепяните от Турция групи от Сирийската национална армия (SNA) отсъстват от дискусиите около Министерството на отбраната. Една от причините за това може да е пристъп на *вътрешни борби между SNA* за контрола върху контрабандните маршрути и граничния пункт с Турция. *Избухнаха жестоки сблъсъци между военната полиция на SNA и F. al-S. в Т. А.*, което доведе до тежки наранявания и от двете страни и предизвика широко разпространена паника сред цивилните.

Динамика на сигурността:

Временните власти направиха значителни крачки към осигуряването на ключови контрабандни маршрути по ливанските гранични райони в западната провинция Х.. След отвличането на двама сирийски военнослужещи от свързани с Х. въоръжени групи, ръководени от HTS военни части започна широкомащабна офанзива срещу граничния [населено място], където бяха базирани отговорните групи за контрабанда. След тежки сблъсъци с участието на артилерия, задържаните сирийци бяха освободени и беше постигнато споразумение с ливанските власти за укрепване на района с войски на ливанската армия, за да се намали местната контрабанда и да се подобри сигурността.

Временните сили за сигурност продължиха операциите срещу престъпни групировки, мрежи за контрабанда на наркотици и остатъци от силите на бившия режим, държащи се в Х., Л. и провинциален Д.. Бойци и издирвани лица бяха арестувани при десетки акции, при които бяха конфискувани и големи количества оръжия и наркотици. Сред многобройните забележителни арести беше заловен пазач от прословутия Палестински клон на военното разузнаване заедно с няколко командири от милицията на Силите за национална отбрана (NDF) на бившия режим. И въпреки безбройните текущи предизвикателства, има признаци, че въоръжената и престъпната дейност може да намалее за първи път поради съгласуваните кампании от Администрацията за военни операции и Общата сигурност. Тъй като организирани престъпни групи са атакувани многократно от Общата сигурност от януари, общият брой на отвличанията и кражбите намалява - особено в размирните провинции Х. и Л..

Т./SNA & SDF: Военни действия в А. и Североизточна С. Интензивни сблъсъци между SNA и Сирийските демократични сили (SDF) избухнаха отново около язовира Т. и моста Q. Q., придружени от тежък артилерийски обстрел от турските сили. Турската артилерия атакува и райони близо до А. И. и С. в Р..

SDF отвързват, като обстрелват покрайнините на С.. Силите на SDF нанесоха множество удари с ракети и безпилотни самолети по три турски военни бази близо до Т. Т., насочени към базите Имам, М. и С.. Няма потвърдени съобщения за жертви след ударите. Турските въздушни удари продължиха срещу позиции на SDF в североизточна С., включително райони в провинциите А., Х. и Р.. *Неизвестен брой цивилни бяха убити при тези атаки.*

8. Преглед на развитието, свързано със сигурността (към 19 февруари 2025 г.) Сирийска арабска република, публикуван на 19 февруари 2025 с автор Етана Актуализация за С. #19 (от страница esoi.net):

Динамика на сигурността: *Временните сили за сигурност са изправени пред усложняващи се заплахи в опита си да стабилизират страната, включително остатъци от насилствен режим, сектантско насилие и отвличания.* На североизток Сирийските демократични сили (SDF) са изправени пред целенасочени атаки от клетки на І. и продължаващи военни действия с подкрепяната от Турция Сирийска национална армия (SNA). Силите за сигурност все още изкореняват останките от режима в цялата страна, които често са атакували членове на Общата сигурност и контролно-пропускателни пунктове. Силите за сигурност са провели множество операции в районите на бившия режим на Д. Ез Зор. Частите на Администрацията за обща сигурност и военни операции проведоха акции в квартал Х. на [населено място] Ез Зор, като арестуваха членове на милицията на Националните сили за отбрана (NDF) К. ал-С., командир на сектор Ал-Д. Р. ал-Ф. и Х. ал-Г., който е обвинен в извършване на военни престъпления в Д. Ез Зор.

Провинциите в С. продължават да отбелязват нарастване на отвличанията. В един случай двама души, пътуващи между Д. и Х., изчезнаха в средата на февруари; техни роднини съобщиха за случая на полицията в Д., което предизвика издирвателна операция от страна на властите в двата града. Х. се превърна в гореща точка за отвличания: Групата за граждански мир документира 64 случая на отвличане след падането на режима – 19 жертви по-късно бяха открити екзекутирани, само за три бяха поискани откупи. Членове на племето М. в селския Т. Д. на С. отвлякоха и екзекутираха трима мъже от брега, твърдейки, че принадлежат към бившия режим, като вземездие за убийството на мъж М., който неотдавна пренасяше оръжия през селските райони на Х..

На североизток бойци на І. детонираха І., който унищожи патрулна машина на SDF, докато минаваше през [населено място] ал-Х. в източния Д. Е., ранявайки няколко членове на патрула вътре. На следващия ден бойци на І. атакуваха *щабквартира на SDF в Ал Б. в източната част на Д. Е.*, което доведе до ожесточени сблъсъци между двете страни.

Политически и хуманитарни развития: Сирийската нефтена транспортна компания в Б. уволни 280 служители и предостави платен отпуск на 900 други, без да даде обяснение, като някои твърдят, че уволненията са мотивирани от сектантство, а не от желание за реформиране на институциите в публичния сектор. Властите в Д. също провеждат преброяване на всички служители в публичния сектор в Д., за да проверят действителния брой на активните

служители и да отстранят някои работници. Крайбрежните провинции видяха множество протести на работници от обществения сектор, демонстриращи срещу уволнения: в Л. десетки протестираха пред сградата на Профсъюза на работниците; друг протест, събран пред пристанището и митническата компания на Л.; и десетки работници от сирийската нефтена транспортна компания протестираха в Б.. В Д. мъже и жени активисти и синдикалисти протестираха срещу съкращенията и плановете за приватизация.

9. Преглед на провинциите на връщане в С. Към 13 февруари 2025 г., изготвен на 13 февруари 2025 от ВКБООН – В. комисар на ООН за бежанците - Сирийска арабска република, И. за разпределението на завърналите се по провинции: Тази карта е изготвена с помощта на данни от докладване на движението на населението и инструменти за наблюдение на границите. Тя също така включва движенията на сирийци, завърнали се от Л. в С. по принуда след ескалацията на военните действия на 23 септември 2024 г., главно през граничните контролно-пропускателни пунктове J. Y., Al-D. и J.. Оцененият брой лица, които са се завърнали в С. от началото 2024 г. до 06 февруари 2025 г. са 640 458, а приблизителният брой лица, които са се завърнали в С. от 08 декември 2024 г. са 279 620. Държава на експулсиране: Л. 54 %, Турция 25 %, Й. 14 %, И. 5 %, Е. 2 %, други 1 %. В провинция Д. А. са се завърнали 35 452 лица.

10. В доклад Актуална информация за положението в С. и нейното въздействие върху региона (към 13 февруари 2025 г.), публикуван на 13 февруари 2025 от ВКБООН – Върховен комисариат на ООН за бежанците (автор) - Сирийска арабска република, Регионална бърза актуализация #14; Криза със ситуацията в С.:

По оценки на ВКБООН към 13 февруари 2025 г. около 279 620 сирийци са се завърнали в С. от 8 декември 2024 г. насам. Тези цифри се основават на триангулация на източници отвън и отвътре С. и включват бежанци, регистрирани във ВКБООН, и други сирийци, завръщащи се от Турция, Л., Й., И. и Е., както и тези, които преминават транзитно през региона. С трансгранични координирани усилия и като част от програмата за улеснено доброволно връщане и помощ за транспорта, ВКБООН продължи да предлага безплатен транспорт за най-уязвимите завърнали се лица в Й. и в С..

В Й., Е. и Л. бежанците продължават да изразяват интерес към завръщането, като същевременно изразяват загриженост относно безопасността, щетите на инфраструктурата, ограничените услуги, възможностите за препитание и повдигат практически въпроси относно процесите на връщане. Бежанците също така подчертават предпочитанието си към "отиди и виж", подобни на тези, улеснени от Турция, за да помогнат на семействата си и да вземат информирани решения за завръщане.

След срещите на министрите в А. (14 декември 2024 г.) и Р. (12 януари 2025 г.) Франция беше домакин на министерска конференция на високо равнище в П. относно положението в С. с президента М., присъединил се дискусията (14 февруари 2025 г.). В съвместното изявление на конференцията се споменава и значението на "улесняването на условията, необходими за доброволното и трайно завръщане на бежанците, включително подкрепа за икономическото възстановяване, в съответствие с позицията на Службата на Върховния

комисариат на ООН за бежанците относно връщането в С. (от 16 декември 2024 г. – бел. моя) и със специален акцент върху възстановяването на правата на собственост."

Към 13 февруари 2025 г. ВКБООН изчислява, че 279 620 сирийци са преминали обратно в С. през съседни държави. Работната група за вътрешно разселените лица съобщава, че към 9 февруари 2025 г. общият брой на новоразселените хора след военните действия през ноември и декември възлиза на 617 000. *Общо в С. остават над 7,4 милиона вътрешно разселени лица.* Успоредно с това около 680 000 вътрешно разселени лица са се завърнали в родните си райони от декември 2024 г. насам.

Някои райони като Д. (селски Д.) наскоро приеха значителен брой вътрешно разселени лица семейства от М. (А.), *които са избягали от продължаващите военни действия в северната част на страната.* ВКБООН програми и услуги са готови и работят със 102 общностни центъра, подкрепяни от ВКБООН (СС) оперативни, предоставящи широк спектър от услуги за бежанци и завърнали се вътрешно разселени лица.

ВКБООН за С. продължи да провежда редовни домашни посещения и мисии за възстановяване на подслон, за да оцени и да предостави подкрепа на най-нуждаещите се. Чрез мобилни екипи и неговата мрежа от доброволци (О.), ВКБООН достигна до хиляди семейства от бежанци, вътрешно разселени лица и общности на завърналите се, които са разпръснати в селските райони, далеч от общинските центрове.

Освен това, с трансгранични координирани усилия и в отговор на нуждите, изразени от бежанците, желаещи да се завърнат, ВКБООН продължи да *предлага безплатен транспорт на най-уязвимите бежанци от съседни държави (Й. и Турция) и от С..* ВКБООН проучи завърнали се лица, пристигащи на автогарата на Х., и улесни транспорта за семействата, които се отправят към И., А. и няколко места в провинция Х..

ВКБООН също така продължи да улеснява безплатното движение за тези, които пресичат граничния контролно-пропускателен пункт Б. ал-Хава от Турция, както и за тези, които се връщат през граничния контролно-пропускателен пункт N. от Й.. Като взе предвид резултатите от неотдавнашния Р., който определи *икономическите предизвикателства като една от основните пречки пред връщането*, ВКБООН продължи да разширява дейностите си в подкрепа на реинтеграцията на завърналите се лица в цялата страна, включително чрез разпределяне на основни хуманитарни мерки (CRI), подкрепа за поминъка, като например комплекти селскостопански инструменти, насочени към земеделските стопани, както и слънчеви панели за смекчаване на недостига на електроенергия и предизвикателствата при осигуряването на гориво.

Турция: Обработката на доброволните връщания продължава в провинциите на Турция и на пет гранични пункта: Silvegцъз / В. ал Н., Yayladарэ / К., Цпсърэнар / В. ал S., Karkamэю / J. и Akzakale / Т. А.. Официалният брой на завърналите се в С., както е съобщено от министъра на вътрешните работи, е 81 576 души от началото на декември. Основните причини за завръщането остават последователни, като повечето сирийци споменават политически промени, подобрена сигурност и събиране на семейството. Турското

посолство в Д. обяви, че от 10 февруари 2025 г. заявленията за визи за Турция от С. ще се обработват чрез посредническата компания "V. for T. G.". Освен това Министерството на търговията на Турция обяви премахването на търговските ограничения за С.. Това решение нормализира износа, вноса и транзита на стоки в рамките на стандартната външна търговия, въпреки че ограниченията върху металния скрап остават. Този ход е в съответствие със споразуменията, сключени през декември 2024 г.

Л.: Към 12 февруари 2025 г. правителственото звено за управление на риска от бедствия съобщи за около 93 300 пристигащи от С. в провинция Б., включително 35 700 души в 210 неформални колективни приюта и 57 600, живеещи в приемни общности, сред които 20 000 завърнали се ливанци. В отговор на трансграничното разселване ВКБООН в Л. работи в тясно сътрудничество с властите за увеличаване на материалната помощ. Чрез сектора на основната помощ ВКБООН и партньорите му разпределят основни хуманитарни артикули - включително одеяла, матраци, зимни дрехи и възглавници - на новопристигналите семейства в колективни приюти, заедно с основни услуги за защита и направления за лица със специфични нужди. По искане на правителството ВКБООН адаптира своите СОП за насочване на здравни грижи, за да гарантира, че новопристигналите имат достъп до животоспасяващи хоспитални грижи. През януари 2025 г. 50 новопристигнали получиха лечение в болници, които имат договор с ВКБООН.

Й.: Според интервю с министъра на вътрешните работи от 11 февруари 2025 г. 34 690 бежанци са напуснали Й. след падането на режима, включително повече от 4 800 бежанци от лагери. В друго интервю на 6 февруари министърът съобщи, че от 8 декември 2024 г. насам 110 000 сирийци са напуснали страната. ВКБООН анализира профилите на близо 30 500 регистрирани бежанци, които са напуснали през миналите два месеца. Жените и момичетата представляват около 45% от общия брой, в сравнение с 55% мъже и момчета. Децата съставляват около 41% от общия брой завърнали се лица. Все повече регистрирани бежанци се завръщат с целите си семейства и досега 48% от завърналите се са го направили като пълноценни семейни домакинства. 52 % от завърналите се лица продължават да се връщат самостоятелно. Регистрираните бежанци, които се завръщат от лагерите, представляват около 12 % от общия брой завръщания през отчетния период. Повечето завърнали се са пребивавали в А. (27%) и И. (24%) с по-малък брой от други провинции.

Тъй като повечето връщания от Й. са спонтанни, ВКБООН не разполага с данни за планираната дестинация на връщане. Въпреки това, предишни проучвания на намеренията показват, че по-голямата част от бежанците в Й. възнамеряват да се върнат в района си на произход. От началото на декември 2024 г. завърнали се от Й.

произхождат от Д. (34%), Х. (27%) и селски Д. (12%).

Между 7 и 13 февруари 2025 г. ВКБООН улесни транспортирането на 200 бежанци, които искат да се върнат в С. и се нуждаят от подкрепа в процеса. Преди заминаването ВКБООН проведе лични прегледи, за да гарантира, че всяко връщане е доброволно и добре информирано. Бежанците също получиха консултации и информация за наличието на услуги в С.. Процесът

на връщане беше тясно координиран с ВКБООН за С., като се гарантира непрекъснатата подкрепа при пристигането им в крайната им дестинация. Екипите на ВКБООН в И. и С. поддържат редовна комуникация, за да споделят поуки и подобряване на ефективността на процеса на връщане. По време на неотдавнашните дискусии във фокус групите бежанците изразиха загриженост относно ситуацията със сигурността в С. и различни предизвикателства, свързани с процеса на връщане, по-специално документацията. Обаче някои участници бяха оптимисти за възобновяване на обучението си в С., отбелязвайки, че сирийците университетите могат да предложат по-добри възможности.

Свободно достъпната на интернет страницата на ВКБООН –Регионална бърза актуализация #14 относно Сирийска арабска република, публикувана на 13 февруари 2025 г., е по-близка до датата на приключване на устните прения по спора, в сравнение с представената от ответника в о.с.з. на 19.02.2025 г. Безспорните данни, че ВКБООН изпълнява правомощията си да подпомага завръщащи се в С. бежанци и разселени лица не отменя позицията му от 16 декември 2024 г., която е налична на сайта на ВКБООН наред с другите документи относно С..

На **16 декември 2024 г.** Върховен комисар на ООН за бежанците (автор) (ВКБООН) публикува следната позиция по връщането в Сирийска арабска република, която отменя и заменя Съображенията за международна закрила на ВКБООН от март 2021 г. по отношение на хората, бягащи от Сирийската арабска република:

„Всеки има право да се върне в страната си на произход. ВКБООН има готовност да подкрепи сирийските бежанци, които, след като са напълно информирани за ситуацията в местата им на произход или в алтернативен район на избор, изберат доброволно да се завърнат. С оглед на многото предизвикателства, пред които е изправено населението на С., включително *широкомащабна хуманитарна криза*, продължаващи високи нива на вътрешно разселване и широко разпространено разрушение и щети на домове и критична инфраструктура, обаче, за момента *ВКБООН не насърчава широкомащабно доброволно репатриране в С..*

В този момент С. продължава да бъде засегната от атаки и насилие в части от страната; голямо вътрешно разселване; наличие в много части на страната с експлозивни остатъци от войната; опустошена икономика и широкомащабна хуманитарна криза, като над **16 милиона** вече се нуждаят от хуманитарна помощ преди последните събития. Освен това, както беше отбелязано по-горе, С. също претърпя масивни разрушения и щети на домове, критична инфраструктура и земеделски земи. Правата на собственост бяха силно засегнати, като през последното десетилетие бяха регистрирани широко разпространени нарушения на жилищата, земята и собствеността, което доведе до сложни спорове за собственост, чието разрешаване ще отнеме време. На този фон ВКБООН за момента продължава да призовава *държавите да не връщат насилствено сирийски граждани и бивши обичайни жители на С., включително палестинци преди пребиваващи в С., до всяка част на С..*

ВКБООН също така продължава да призовава всички държави да позволят на

цивилни, бягащи от С., достъп до техните територии, да гарантират правото да търсят убежище и да осигурят *зачитане на принципа на забрана за връщане по всяко време*.

Въпреки, че рисковете, свързани с преследване от страна на предишното правителство, са престанали, други рискове могат да продължат да съществуват или да станат по-изразени. В светлината на бързо променящата се динамика и развиващата се ситуация в С., ВКБООН понастоящем не е в състояние да предостави подробни насоки на лицата, вземащи решения относно предоставянето на убежище, относно нуждите от международна закрила на гражданите. ВКБООН ще продължи да следи отблизо ситуацията с оглед предоставяне на по-подробни насоки веднага щом обстоятелствата позволят. С оглед на настоящата несигурност на ситуацията в С., Н. призовава държавите, предоставящи убежище, *да спрат издаването на отрицателни решения по молби за международна закрила от сирийски граждани или от лица без гражданство*, които преди са обичайно пребивавали в С.. Спирането на издаването на отрицателни решения трябва да остане в сила до момента, в който ситуацията в С. се стабилизира и бъде налична надеждна информация относно ситуацията със сигурността и правата на човека, за да се направи пълна оценка на необходимостта от предоставяне на статут на бежанец на отделни кандидати.

ВКБООН не счита, че понастоящем са изпълнени изискванията за прекратяване на статута на бежанец за бенефициери на международна закрила с произход от С.“.

Въз основа на изложената актуална, официална информация относно ситуацията в страната на произход на кандидата съдът приема за оборена информацията, съдържаща се в Справка с вх. № МД-02-20 от 14.01.2025 г. на Дирекция „Международна дейност“ на ДАБ при МС. По силата на чл.4, пар.3 от Директива 2011/95/ЕС оценяването на молбата за международна закрила следва да бъде извършено за всеки отделен случай, като се вземат под внимание следните елементи:

Б. „а“ - ***всички относими факти, свързани с държавата на произход в момента на вземането на решение по молбата***, включително законите и подзаконовите актове на държавата на произход, както и начинът на тяхното прилагане.

Б. „б“ – всички относими декларации и документи, представени от молителя, включително и информация, позволяваща да се определи дали молителят е бил или би могъл да бъде обект на преследване или на тежки посегателства;

Б. „в“ - *индивидуалното положение и личните обстоятелства относно молителя*, включително и фактори като неговото минало, пол и възраст, за да може да се определи, въз основа на личните обстоятелства относно молителя, дали действията, на които той е бил или рискува да бъде изложен, биха могли да бъдат считани за преследване или за тежки посегателства.

Според решаващия състав на АССГ и съобразно актуалната информация относно страната на произход на кандидата, вкл. провинция А., е дължим извод, че спрямо молителя е налице основание за предоставяне на закрила по чл.9, ал.1, т.3 от ЗУБ - хуманитарен статут се предоставя на чужденец, който не отговаря на изискванията за предоставяне на статут на бежанец и

който не може или не желае да получи закрила от държавата си по произход, тъй като може да бъде изложен на реална опасност от тежки посегателства, като тежки заплахи срещу живота или личността на цивилно лице поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт.

Според решаващия състав на АССГ и съобразно актуалната информация относно страната на произход на кандидата, вкл. провинция Д. А., е дължим извод, че спрямо молителя е налице основание за предоставяне на закрила по чл.9, ал.1, т.3 от ЗУБ - хуманитарен статут се предоставя на чужденец, който не отговаря на изискванията за предоставяне на статут на бежанец и който не може или не желае да получи закрила от държавата си по произход, тъй като може да бъде изложен на реална опасност от тежки посегателства, като тежки заплахи срещу живота или личността на цивилно лице поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт.

Съдът приема, че актуалната ситуация в страната на произход на кандидата отговаря на тълкуването, дадено в Решение на СЕС от 30 януари 2014 г. по дело С-285/12, D.: „Съществуването на "въоръжен конфликт" трябва да бъде признато с оглед прилагането на тази разпоредба, когато редовните въоръжени сили на дадена държава се сблъскват с една или повече въоръжени групи или се сблъскват две или повече въоръжени групи, без да е необходимо да може да бъде квалифициран като въоръжен конфликт, който няма международен характер по смисъла на международното хуманитарно право, и без интензитетът на въоръжени сблъсъци, равнището на организираност на наличните въоръжени сили или продължителността на конфликта да са предмет на преценка, отделна на степента на насилие, съществуващо на въпросната територия“.

По силата на т.39 от Решение на Съда от 10 юни 2021 г. по дело С-901/19 както по същество отбелязва генералният адвокат в точка 56 от заключението си понятието „тежки и лични заплахи“ срещу живота или личността на молителя за субсидиарна закрила по смисъла на член 15, буква в) от Директива 2011/95 **трябва да се тълкува разширително**. Така, за да се определи дали съществуват „тежки и лични заплахи“ по смисъла на член 15, буква в) от Директива 2011/95, се изисква да се вземат предвид всички релевантни обстоятелства по случая, и по-специално на тези, които характеризират положението в страната на произход на молителя (т.40). Всъщност, що се отнася до молба за международна закрила, подадена на основание член 15, буква в) от Директива 2011/95, макар в тази молба да не се посочват доказателства, присъщи за положението на молителя, от член 4, параграф 3 от същата директива следва, че преценяването на такава молба трябва да бъде извършено за всеки отделен случай, при което трябва да се вземат предвид редица елементи (т.41). Сред тези елементи фигурират по-специално съгласно член 4, параграф 3, **буква а) от посочената директива „всички относими факти, свързани с държавата на произход в момента на вземането на решение по молбата“ (т.42)**. По-конкретно, както по същество отбелязва генералният адвокат в точки 56 и 59 от заключението си, може също така да се отчетат интензитетът на

въоръжените сблъсъци, равнището на организираност на участващите въоръжени сили и продължителността на конфликта като обстоятелства, които се вземат предвид при преценката на реалната опасност от тежки посегателства по смисъла на член 15, буква в) от Директива 2011/95 (вж. в този смисъл решение от 30 януари 2014 г., Diakité, C-285/12, EU:C:2014:39, т. 35), както и други елементи, като *географския обхват на положението на безогледно насилие, действителното местоназначение на молителя в случай на връщане в съответната страна или съответния регион и евентуалното умишлено насилие срещу цивилното насилие, извършено от враждуващите страни* (т.43). В заключение в решението по дело C-901/19 е прието, че член 15, буква в) от Директива 2011/95 трябва да се тълкува в смисъл, че за да се определи дали съществуват „тежки и лични заплахи“ по смисъла на тази разпоредба, се изисква извършването на цялостна преценка на всички обстоятелства в конкретния случай, и по-специално на тези, **които характеризират положението в страната на произход на молителя.**

В решение от 28 юни 2011 г. по дело S. и E. с/у O. кралство (CE:ECHR:2011:0628JUD000831907, § 241) ЕСПЧ е имал повод да посочи критерии при преценка на общата ситуация в дадена страна по произход: първо, дали страните в конфликта наемат методи и тактики на водене на война, които увеличават риска от цивилни жертви или директно са насочени към цивилни; второ, дали използването на такива методи и/или тактики е било широко разпространено сред страните в конфликта; трето, дали боевете са били локализирани или широко разпространени; и накрая, броят на цивилните, убити, ранени и разселени в резултат на боевете. Тези критерии не трябва да се разглеждат като изчерпателен списък, който да се прилага във всички бъдещи случаи.

C..59 от Заключение на генералния адвокат P. Pikamde, представено на 11 февруари 2021 г., по дело C-901/19 (с позоваване на решение на ЕСПЧ от 28 юни 2011 г. по дело S. и E.): За да изведе тези критерии, Европейският съд по правата на човека се позовава пряко на решение на британския съд по убежището и имиграцията . В това отношение националните съдилища съчетават различни фактори, за да измерят степента на насилие, засягащо съответната страна или съответния регион. При прегледа на съдебната практика на няколко държави членки са взети предвид също броят на починалите и ранените цивилни жертви в съответните географски зони, предизвиканите от въоръжения конфликт придвижвания, методите и тактиките на водене на война, както и последниците от тях за цивилните лица, нарушенията на правата на човека, способността на държавата или на организациите, осъществяващи контрол върху съответната територия, да защитят цивилните лица и оказваната от международните организации помощ. Голямото разнообразие на разглежданите от националните органи критерии показва, че методът на цялостна преценка е възприет от повечето национални органи при произнасянето им по молба за субсидиарна закрила, съответстваща на хипотезата по член 15, буква в) от Директива 2011/95. Този цялостен и динамичен подход предполага извършване на кръстосан анализ на съвкупността от събраните от националните органи относими данни. С други думи, посочените при

подаване на молбата за субсидиарна закрила обстоятелства не трябва да се разглеждат поотделно, а да се съчетават помежду си, за да се определи съществуването на тежки и лични заплахи по смисъла на член 15, буква в) от Директива 2011/95.

Въз основа на наведената релевантна практика на ЕСПЧ и СЕС по приложението на чл.3 от ЕКПЧ и член 15, буква в) от Директива 2011/95 за решаващия състав на АССГ е във от съмнение, че по приложението на чл.9, ал.1, т.3 от ЗУБ приоритет следва да се даде на актуалната ситуация в страната на произход на кандидата, по отношение на която да се извърши цялостна и съвкупна преценка, т.е. при съобразяване на всички аспекти, относими към живота и сигурността на цивилни лица, свързани с нахърняване на техни основни права по смисъла на чл.1, чл.4 и чл.19, пар.2 от Хартата на основните права в ЕС, гарантиращи зачитането на абсолютното право на човешко достойнство, на абсолютната забрана за нечовешко или унижително отношение или наказание, включително при връщането му в страната на произход.

В тази връзка, са споделими част от мотивите на оспореното решение, а именно, че по изключение, степента на насилие може да достигне толкова висока интензивност, че цивилно лице да се излага на реална опасност да претърпи посочените тежки посегателства поради самия факт на присъствието си на територията на съответната държава или регион. Разбирането на Съдът на Европейския съюз за "обща опасност" е сходно с признаването в съдебната практика на Европейския съд по правата на човека във връзка с член 3 от Европейската конвенция за правата на човека на възможността да се твърди, че дадено лице е изложено на реална опасност от тежки посегателства просто поради присъствието му в ситуация, характеризираща се с изключително висока степен на насилие и реална заплаха за ограничаване на негови основни човешки права. В Ръководство, издадено от Европейската служба за подкрепа в областта на убежището от месец юни 2019 г. са цитирани две съдебни решения относно следните фактори, които трябва да бъдат взети под внимание при преценяване на нивото на насилие: смърт и наранявания сред цивилното население в резултат на битки, включително възможна времева динамика на броя на смъртните случаи и нараняванията, брой на вътрешно разселените лица, основни хуманитарни условия в центровете за разселени лица, включително снабдяване с храна, хигиена и безопасност, и степен на "провал на държавата" в гарантирането на основна материална инфраструктура, ред, здравеопазване, снабдяване с храна, питейна вода.

В случая, броят на цивилните жертви от конфликта в С. да не е изключително висок, то наличието на опасност на ръоръжени сблъсъци, обсъдено съвкупно с многомилionen брой на вътрешно разселени лица, липса на основни хуманитарни условия при безпрецедентна хуманитарна криза, включително по снабдяване с храна, хигиена и безопасност, до степен на "провал на държавата" в гарантирането на основна материална инфраструктура, ред, здравеопазване, снабдяване с храна, питейна вода, навежда съда на извод за изпълнение на предпоставките по член 15, буква в) от Директива 2011/95.

Според мотивите в т.40 на Решение на СЕС от 9 ноември 2023 г. по дело С-125/22: Що се отнася, второ, до посегателството, дефинирано в член 15, буква в) от Директива 2011/95, което се изразява в „тежки и лични заплахи срещу живота или личността“ на молителя, следва да се отбележи, че посочената разпоредба обхваща една „по-обща опасност“ от посегателство, в сравнение с посочените в букви а) и б) от същия член. По този начин се имат предвид в по-широк план „заплахи срещу живота или личността“ на цивилно лице, отколкото определени насиллия. Освен това тези заплахи са присъщи на *обща ситуация на въоръжен конфликт, която поражда „безогледно насиллие“*, което предполага, че *насилието може да се разпростира към лица без оглед на личното им положение и тяхната самоличност*, когато степента на такова насиллие *достига толкова високо ниво*, че съществуват сериозни и потвърдени основания да се смята, че цивилно лице, върнато в съответната страна или евентуално в съответния регион, поради самия факт на присъствието си на тяхната територия се излага на реална опасност да претърпи посочените тежки заплахи (вж. в този смисъл решение от 10 юни 2021 г., В. Д. (Понятие тежки и лични заплахи), С-901/19, ЕУ:С:2021:472, т. 26 и 28 и цитираната съдебна практика).

От това следва, че при извънредни ситуации, като описаната в предходната точка от настоящото решение, установяването дали съществува опасност от „тежки и лични заплахи“ по смисъла на член 15, буква в) от Директива 2011/95 *не е обвързано* от условието търсещият субсидиарна закрила да представи доказателство, че той е конкретно засегнат поради присъщи на неговото лично положение обстоятелства (вж. в този смисъл решения от 17 февруари 2009 г., Е., С-465/07, т. 43 и цитираната съдебна практика, и от 10 юни 2021 г., В. Д. (Понятие тежки и лични заплахи), С-901/19, т. 27).

По изложените съображения съдът не споделя доводите на ответника за необходимост от доказване на „личен“ елемент на посегателство при основанието по чл.9, ал.1, т.3 от ЗУБ. Според Решение от 17 февруари 2009 г. по дело С-465/07 Е. член 15, буква в) от Директивата във връзка с член 2, буква д) от същата директива трябва да се тълкува в смисъл, че съществуването на тежки и лични заплахи срещу живота или личността на молителя за субсидиарна закрила не е подчинено на условието последният да представи доказателство, че той представлява специфична цел поради присъщи на неговото лично положение елементи.

Горепосочените данни за страната на произход на кандидата навеждат на извод, че след падането от власт на Б. А. *на цялата територията на страната* се осъществяват сблъсъци между две и/или повече въоръжени групи, при които степента на насиллие срещу цивилното население, вътрешната несигурност и хуманитарната криза достигат толкова високо ниво, че съществуват сериозни и потвърдени основания да се смята, че цивилно лице, върнато в съответната страна поради самия факт на присъствието си на тази територия се излага на реална опасност да претърпи тежките заплахи, посочени в член 15, буква в) от Директивата. Тези данни са актуални за провинция Д. А., от който произхожда непълнолетният кандидат. Тук е мястото да се посочи, че по силата на чл.142, ал.1 от АПК законосъобразността на

оспорения индивидуален административен акт се преценява към момента на неговото оспорване, поради което и за целите на търсената международна закрила се касае за непридружен, непълнолетен кандидат, независимо, че към момента на настоящето произнасяне същият е навършил пълнолетие.

Установи се по безспорен начин по делото, че включително към момента на територията на С. действат няколко въоръжени групировки, в различни части на страната, описани в горепосочената Информация от HRW – H. R. W. (Автор) Световен доклад 2025 – С. от 16 януари 2025 г. и по свободно достъпна на Интернет страница ecoi.net информация от 10.01.2025 г. *Настоящата офанзива включва и боеве между SDF и SNA (P., 8 декември 2024 г.)*. Независимо от съставянето на преходно правителство и предложението за разпускане на всички бунтовнически фракции, според говорител на Южната оперативна зала, *коалиция от въоръжени групи от южната провинция Д., сформирана на 6 декември, за да помогне за свалянето на А., тези бойци от Ю. С. няма да се съгласят да разпуснат своите групи*. Т.е. дължим е извод, че тези различни въоръжени групировки остават действащи на територията на С., вкл. в конфликт една с друга. Редом с наличието на действащи местни въоръжени групировки следва да се отбележат последователно поддържаните удари от страна на Турция и на И., както и наличието на военни бази на САЩ и Русия, с цел подкрепа на отделни въоръжени групировки. Актуална е информацията относно наличие на въоръжени сблъсъци в района на [населено място], провинция А.. Потвърдена от всички официални източници е безпрецедентната хуманитарна криза на територията на цялата страна, която засяга 90 % от населението, както и разрушена в резултат на войната инфраструктура и затруднен достъп до основни услуги, което принуждава значителни маси от сирийци все още да се разселват и придвижват на територията на страната. Според цитираните национални практики на държави – членки в Заключение на генералния адвокат Р. Рикамде, представено на 11 февруари 2021 г., по дело С-901/19, много от тях възприемат цялостен и динамичен подход, като съобразяват релевантни в случая обстоятелства, а именно: предизвиканите от въоръжения конфликт придвижвания на цивилно население, последиците от военния конфликт за цивилните лица (разрушена инфраструктура, домове и липса на достъп до услуги), нарушенията на правата на човека. В тази връзка предоставената след 29 декември 2024 г. от ВКБООН, при отварянето на общо 94 от 114-те центрове в цялата страна, помощ на **58 000 души** е крайно недостатъчна при данни за хуманитарна криза, която засяга милиони сирийци. Предоставената от ответника информация в Регионална бърза справка#8 за ситуацията в С., издадена на **02 януари 2025 г.** от ВКБООН не навежда на противен извод. Напротив, според нея несигурността в С. продължава да буди безпокойство, като в няколко провинции се съобщава за продължаващи военни действия и жертви сред цивилното население, както и за засилена престъпна дейност в различни части на страната.

Според съда, данните за наличие на вътрешно разселени са указание, че движението на населението е именно по причина на съществуващите въоръжени конфликти между различни въоръжени групировки, включително и от страна на външни сили – Турция и И..

Според справката на ВКБООН от 02.01.2025 г. :Към 27 декември работната група за вътрешно разселени лица съобщава, че от началото на декември приблизително 664 000 души продължават да са новоразселени в С., предимно в провинциите И. и А.. Повече от три четвърти от разселените лица са жени и деца. Междувременно близо 486 000 вътрешно разселени лица са се завърнали в районите си на произход, главно в провинциите Х. и А.. Преобладаващата несигурност - включително въоръжени сблъсъци, засилена престъпна дейност и невзривени боеприпаси - продължава да представлява предизвикателство за цивилното население и вероятно ще окаже влияние върху потенциалното решение за завръщане у дома на сирийците, живеещи извън страната“.

Посочените в справка вх. № МД-02-20 от 14.01.2025 г. на Дирекция „МД“ – ДАБ като извършени след падането от власт на Б. А. един вътрешен и един международен полет до летището на [населено място], не удовлетворяват изискванията на чл.8 от Директива 2011/95/ЕС, които съдът не намира за изпълнени на територията на цялата страна. Следва да се отбележи, че информацията, на която се позовава ответникът от вестник T. G. P. time at D. airport относно подновени полети от две сирийски авиокомпании S. и Cham W. касаят инцидентни, не редовни, международни полети до О. арабски емирства, Б., А. и К., но не и вътрешни полети. Според същата информация: „Служителите на S. и Cham W., които все още са под санкции на Министерството на финансите на САЩ за транспортиране на наемници и оръжия, както и за други форми на трафик при А., са оптимисти, че скоро могат да се отворят нови полетни маршрути“. Според служител на местна авиокомпания "Това, че бяхме в списъка със санкции, унищожих флота ни, тъй като не можахме да получим резервни части за самолетите - флотът ни е намалял до два самолета от 18-те, които имахме преди".

Съдът намира тази информация за неотнормима към приложението на чл.9, ал.5 от ЗУБ, според който хуманитарен статут може да не се предостави, когато в една част на държавата по произход не съществува реален риск чужденецът да понесе тежки посегателства, при което той може сигурно и законно да пътува и да получи достъп до тази част на държавата, както и може основателно да се очаква да се установи там. Дори в предоставената от ответника информация в справка вх. № МД-02-20 от 14.01.2025 г. липсват данни за изпълнение на визираните законови предпоставки по чл.8, пар.1 от Директива 2011/95/ЕС и чл.9, ал.5 от ЗУБ - кандидатът няма основателно опасение от преследване или не е изложен на реална опасност от тежки посегателства; има достъп до закрила срещу преследване или тежки посегателства съгласно определението в член 7 и той може *сигурно и законно да пътува* и да получи достъп до тази част на държавата, както и може *основателно да се очаква да се установи там*. *Изложеното е относимо е към област Д. А..*

Въз основа на изложеното относно актуалната обстановка за страната на произход на кандидата, вкл. провинция Д. А., съдът приема, че евентуално връщане на чуждия гражданин в С. към настоящия момент и при наличната актуална информация би било в нарушение на принципа non revoulment. В идентичен смисъл е позицията на ВКБООН от 16 декември 2024 г., с която

страната ни следва да се съобрази по силата на чл.3, ал.1 от ЗУБ. Изложеното мотивира съда да приеме, че Х. А. Д. е бил принуден да напусне страната си на произход, защото там е бил изложен на реална опасност от тежки и лични заплахи срещу живота му при наличието на съществуващ въоръжен конфликт. Завръщането му в С. в този момент не е безопасно и би застрашило здравето и живота му като цивилно лице, поради което на същия следва да бъде предоставен хуманитарен статут по чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ и чл. 15, б. в) от Директива 2011/95/ЕС.

На следващо място, но не и по степен, съдът намира изводите на административния орган по приложението на чл.6а от ЗУБ за неправилни и незаконосъобразни. В конкретния случай, при установената актуална обстановка в страната на произход на кандидата, най-висшият интерес на детето по смисъла на чл. 6а от ЗУБ е същото да пребивава на територията на държава, където неговите живот, сигурност и благоприятно развитие са гарантирани. Приложими към случая са критериите на § 1, т. 5, бб. „б“ (физическите, психическите и емоционалните потребности на детето), „в“ (възрастта и миналото на детето), „г“ (опасността или вредата, която има вероятност да му бъде причинена при евентуално връщане в С.) от Допълнителните разпоредби на ЗЗДет. Съдът намира пространните мотиви на административния орган с позоваване на Общ коментар № 14 (2013) на Комитета по правата на детето върху Конвенцията на ООН за правата на детето относно най-добрия интерес на детето, публикуван през месец ноември 2014 г. от Детския фонд на ООН (У.) за неотнормирани към установената ситуация на вътрешен и международен въоръжен конфликт, пълна разруха на инфраструктурата и тежка хуманитарна криза, характерни за С. към момента на произнасянето. Изложеното е напълно относимо към случая на непълнолетния кандидат, който е учил до трети клас в С., което е тежко нарушение на правото на образование на детето.

За пълнота настоящият съдебен състав следва да отбележи, че оспореното решение е постановено и в противоречие с прогласените в чл. 13 от АПК принципи на последователност и предвидимост, а именно, че административните органи своевременно огласяват публично критериите, вътрешните правила и установената практика при упражняване на своята оперативна самостоятелност по прилагане на закона и постигане на целите му. В разглеждания казус, ответникът е следвало да изложи ясни и точни мотиви, защо след като през 2024 г. на общо 4762 граждани на С. е предоставена международна закрила (л.88 от делото), при липса на коренно променена ситуация в страната на произход, на Х. А. Д. – непридружен, непълнолетен кандидат, е отказано е отказано предоставянето на такава.

По изложените съображения е дължима отмяна на решението в частта на отказа за предоставяне на хуманитарен статут чл. 9, ал.1, т.3 от ЗУБ като незаконосъобразно.

На основание чл. 173, ал. 2 от АПК делото като преписката следва се изпрати на ответника за ново разглеждане и произнасяне по молба рег. № 16155 от 18.09.2024 г. в частта за предоставяне на хуманитарен статут чл. 9, ал.1, т.3 от ЗУБ при съобразяване с дадените указания по приложението на закона с оглед актуалната информация в страната на произход на кандидата.

Единствено при връщане на преписката на административния орган може да се съобрази разпоредбата на чл.31, пар.4 от Директива 2013/32/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 година относно общите процедури за предоставяне и отнемане на международна закрила, според която държавите-членки могат да *отложат* приключването на процедурата по разглеждане, ако с основание не може да се очаква от решаващия орган да вземе решение в сроковете, установени в параграф 3, поради несигурна обстановка в страната на произход, за която се предполага, че е временна. Тази процедурна възможност безспорно е относима към първоинстанционната, административна процедура по разглеждане на молба за международна закрила. Същата не е приложима в съдебното производство, където основанията за спиране са регламентирани в чл.229, ал.1 от ГПК, вр. чл.144 от АПК, като сред тях не е това по чл.31, пар.4 от Директива 2013/32/ЕС.

Представеното от ответника едно решение на ВАС по адм.д.№ 10324/2024 г. не формира константна съдебна практика. Налице са решения и в противен смисъл: Решение № 1254 от 12.02.2025 г. по адм. д. № 9299/2024 г., Решение № 441 от 16.01.2025 г. по адм. д. № 7597/2024 г., на III ОТД. НА ВАС.

Мотивиран от горното, Административен съд София-град, Първо отделение, 69-ти състав,

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалба на Х. А. Д., ЛНЧ [ЕГН], [дата на раждане] в [населено място], област Д. А., С., гражданин на С., със съдебен адрес [населено място], пл. „М.“ №1, ет.7, чрез адв. М. В. П. от САК, Решение № 12077 от 20.11.2024 г.на председателя на ДАБ при МС, **в частта**, с която му е отказано предоставяне на хуманитарен статут, поради липса на предпоставките по чл. 9, ал.1, т.3, вр. чл. 75, ал.1, т. 4 от ЗУБ.

ВРЪЩА делото като преписка **в тази част** на компетентния орган при ДАБ – МС за ново разглеждане и произнасяне по молба за предоставяне на международна закрила с молба рег. № 16155 от 18.09.2024 г. при съобразяване със задължителните указания по тълкуването и прилагането на закона, дадени в мотивите на решението.

ОТХВЪРЛЯ оспорването в останалата част.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба в 14 дневен срок от съобщението му до страните чрез Административен съд София – град пред Върховен административен съд на Република България.

СЪДИЯ: